

turinčiam lietuviškų šaknų. Liepos 14 d. su B. Komorowski ketina susitikti Lietuvos prezidentė.

sutikimo? Bažnyčių valdyme vadovaujamasi dviem įstatymais – kanoniniu (bažnytiniu) ir civiliniu. Kanoninė teisė sako, kad miesto vyskupija yra vienintelis bažnyčios šeimininkas ir turi teisę su pastatu elgtis, kaip randa tinkama. Pagal civilinius įstatymus bažnyčia yra religinė korporacija, kuriai yra taikomi korporaciniai įstatymai

Nukelta į 6 psl.

Du ģitāķiņi Čikagos kardinolai – John P. Cody ir Joseph L. Bernardin pasiūlė paskelbti moterį šventajā. Vatikanas paskelbė, kad motina Marija gyveno pagal krikščioniškas vertybes. Ji galētu būti paskelbta šventajā, jei būtu īrodīta, kad ji padarė bent vienā stebuklā.

Vilnius, liepos 8 d. (BNS) – Vyriausybė, gavusi prezidentės ir Seimo pritarimą, nusprendė į Europos Sąjungos Teisingumo teismo (ESTT) teisėjus siūlyti teisininką profesorių Egidijų Jarašiūną. Apie tai pranešta Europos Sąjungos generaliniam sekretoriui, kuris Lietuvos kandidatą teiks valstybių narių vyriausybių atstovams, kurie bendru sutarimu priima sprendimą dėl ESTT teisėjų skyrimo. Paskyrus naująjį ESTT teisėją iš Lietuvos, jis pakeis 6 metams į šias pareigas paskirtą, tačiau po 4 metų atsistatydinti nusprendusį Praną Kūrį. Naujasis ESTT teisėjas likusiai 2 metų kadencijai būtų skiriamas nuo šių metų spalio 7 dienos.

Valiutų santykis

1 USD — 2.73 LT
1 EUR — 3.45 LT

Redakcijos žodis

Vis dažniau iš Lietuvos pasie-
kia žinios apie naujas pilietiškumo
apraškas. Į jas įeitų ir tokie
judėjimai kaip nemažo būrio
lietuvių pasipriešinimas teismo
nuosprendžiui Drąsiaus Kedžio
istorijoje. Bet mane asmeniškai
labiau džiugina tos apraiškos,
kurios vyksta su šūkiu „Aš galiu“.
Tokia – kelionė motociklais –
liepos 3–4 d. įvyko Lietuvoje ir
buvo skirta Šv. Pranciškaus on-
kologijos centrai paremti. Kaip
teigė renginio organizatoriai,
„Šis važiavimas bus (...) žinios
paskleidimas, kad sergantieji
vėžiu nėra vieni, ir mes – svei-
kieji – pasiruošę jiems padėti!“
Kaip jau ne kartą skelbėme
„Drauge“, Šv. Pranciškaus onko-
logijos centras bus pirmasis
pagalbos onkologiniams ligo-
niams ir jų artimiesiems centras
Lietuvoje. Daugelis pasaulio ša-
lių jau seniai turi puikius pagal-
bos onkologiniams ligoniams
centrus. Yra vilties, jog netrukus
tokį turėsime ir mes.
Vyr. redaktorė Dalia Cidzikaitė

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays,
legal Holidays, the Tuesdays following Monday
observance of legal Holidays as well as Dec.
26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic
Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL
60629-5589. Tel.: 773-585-9500.
Periodical class postage paid at Chicago, IL and
additional mailing offices.
Subscription Rates: \$150.00.
Postmaster: Send address changes to
Draugas – 4545 W. 63rd Street,
Chicago, IL 60629-5589.
Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už
prenumeratą nesiunčiame. Prie pavardės ir
adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada
prenumerata galioja.
Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

GARBĖS PRENUMERATA

(metams kasdiena, paskelbta) \$250.00
JAV

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00
Pirma klase: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD)

Metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00
• 3 mėn. \$110.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00
Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

Metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00
• 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD)

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00
• 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00
Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$70.00

Vyriausia redaktorė – Dalia Cidzikaitė
redakcija@draugas.org

Kultūrinio šeštadieninio priedo redaktorė –
Renata Šerelytė

rainbow.vilnius@gmail.com

Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien,
nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien,
nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako.
Skelbimų kainos atsiunčiamos,
gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra.
Nenaudotų straipsnių nesaugo.
Siunčiant prašome pasiilkti kopiją.

El-paštas:

rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

administracija@draugas.org

SPORTO

APŽVALGA

2010 FIFA pasaulio
čempionatas

Paruošė Ed. Šulaitis

Kovose dėl Pasaulio futbolo taurės
tikrai netrūksta netikėtumų

Atrodo, kad Europos futbolo rinktinės dar vis vyrauja Pasaulio futbolo žvaigždyne. Galima sakyti, „nenugalima“ vadinta Brazilija (ji pasaulio lentelėje stovi pirmoje vietoje), gana nelauktai aštuntfinalyje turėjo nusileisti protingą žaidimą parodžiusiai Olandijos komandai, kuri įveikusi brazilus rezultatu 2:1, juos pasiuntė į namus. Tada pusfinalyje jų laukė kiek silpnesnis varžovas: maždaug Lietuvos dydžio, 3,5 milijonus turintis Urugvajus. Ši varžovą olandai sudorėjo gana lengvai, nors galutinis rungtynių rezultatas 3:2 to neparodė (antrąjį įvartį urugvajiečiai įmušė pačioje rungtynių pabaigoje).

Keistas dalykas nutiko kitoje aštuntfinalio lentelės pusėje, kur galinga Argentinos komanda buvo įveikta karingų vokiečių net 4:0 rezultatu. Prieš tai 16-kos komandų grupėje Argentina buvo įveikusi Meksiką 3:1, o Vokietija – nugalėjo dabar labai susilpnėjusią Anglijos komandą 4:1 (čia buvo neužskaitytas į vokiečių vartus įmuštas vienas anglų įvartis).

Kita aštuntfinalio pora Paragvajus ir Ispanija sužaidė gana ramiai ir dabartiniai Europos čempionai

pasitenkino tik 1:0 pergale, kas jiems užtikrino kelialapį į pusfinalius.

Vokietija vėl pralaimėjo

Kaip ir prieš dvejus metus vykusią Europos pirmenybių baigiamo-

Ispanijos futbolininkai pirmą kartą iškopė į pasaulio čempionato baigiamąjį ratą.
EPA nuotr.

Lietuvos futbolo padangėje

FBK „Kaunas“ pirmauja

Lietuvos futbolo federacijos I lygos pirmenybėse ir toliau pirmauja FBK „Kaunas“ komanda, praėjusį sekmadienį išvykoje 3:1 (0:1) įveikusi Kėdainių „Nevėžį“. Tai buvo tryliktoji kauniečių pergalė iš eilės šiame turnyre, kuriame dalyvavo 10 komandų.

Po šio laimėjimo FBK „Kaunas“ turi surinkęs 39 taškus ir net 17 taškų lenkia antroje vietoje esančią Jonavos „Lietavos“ vienuolikę. Po 20 taškų yra iškovojusios abi Alytaus komandos „Vidzgiris“ ir „Alytis“, kurios užima trečiąją ir ketvirtąją vietas. Penktoje vietoje atsistojo Kėdainių „Lifosa“ (19 taškų). Tiek pat taškų, tik blogesni įvarčių santykį, turi Kėdainių „Nevėžis“. Toliau likusios komandos rikiuojasi taip: 7. Kretingos „Minija“ (16); 8. Klaipėdos „Atlantas“ (10); 9. Šilutės „Šilutė“ (9); 10. Lietuvos jaunių 19 metų rinktinė (3).

Lietuvos rinktinė
žais su Škotija

Lietuvos vyrų futbolo rinktinė pirmąsias 2012 metų Europos čempionato atrankos rungtynes su Škotija žais S. Dariaus ir S. Girėno spor-

to centro stadione. Rungtynės įvyks rugsėjo 3 d.

Iki to laiko jau gerokai nugyventą Kauno stadioną žadama atnaujinti. Iki rugsėjo pradžios šiame daugiausia žiūrovų Lietuvoje talpinančiame stadione numatoma įrengti bent penkias pranešėjų vietas, atnaujinti varžybų žaidėjų, teisėjų, varžybų delegatų patalpas, pilnai įrengti vietas, skirtas neįgaliesiems žiūrovams, žadama įrengti sanitarines patalpas ir kitose stadiono dalyse.

Nors po numatytų pirmųjų darbų stadionas dar neatitiks visų trečios kategorijos reikalavimų, įvertinusi pateiktą informaciją dėl stadiono atnaujinimo projekto, tarptautinė futbolo sąjunga – UEFA leido pirmąsias Europos čempionato atrankos rungtynes žaisti Kaune.

Iki šiol tarptautinėms rungtynėms buvo naudojamas naujai pastatytasis stadionas Marijampolėje, tačiau jame telpa nedaug žiūrovų.

Beje, antrąsias atrankos rungtynes Lietuvos rinktinė žais su Čekijos komanda svečiuose. Spalio mėnesį Lietuva rungtyniaus Ispanijoje, o šių metų sezoną baigs lapkritį draugiškomis rungtynėmis (varžovas dar tiksliai nežinomas). Iki Europos čempionato varžybų su škotais rugpjūčio 11 d. Kaune lietuviai žais draugiškas

siose rungtynėse taip ir ši kartą, vokiečiai negalėjo atsilaikyti prieš greitesnius ir techniškai pajėgius ispanus. Ispanija, kaip ir prieš dvejus metus, laimėjo 1:0, nors jie progų įvarčiams įmušti turėjo gana daug. Ilgą rungtynių laiką ispanai stipriai puolė vokiečių vartus, bet pergalingas įvartis įkrito tik 73-čiąją minutę, kai ispanas Puyol iš kampinio pasiųstą kamuolį stipriu šūviu galva nukreipė į vokiečių vartus. To įvarčio ispanams pakako patekti į 2010 metų Pasaulio taurės baigiamąjį ratą Pietų Afrikos Respublikoje.

Baigiamosios rungtynės tarp Olandijos ir Ispanijos vyks šį sekmadienį, liepos 11 d., 1:30 val. po pietų. Rungtynės Čikagoje bus rodomos per 7-ąjį TV kanalą ir 66-ąją stotį (ispaniškai).

Susitikimas dėl bronzos medalių tarp Urugvajaus ir Vokietijos įvyks šeštadienį, liepos 10 d., 1:30 val. p.p., jos bus rodomos per tas pačias televizijos stotis.

Mūsų nuomone, Pasaulio futbolo taurę laimės Ispanija.

rungtynes su Baltarusija.

Nedykaduonius ir Lietuvos jaunimo (iki 21 metų) futbolo komanda. Ji rugpjūčio 11 d. Marijampolėje rungtyniaus su Portugalijos bendramžiais. Rugsėjo 3 d. Lietuvos jaunimas žais draugiškas rungtynes Danijoje, o po 4 dienų – baigs atrankos ciklą Anglijoje.

Vilniaus „Žalgiris“
laimėjo

Iš naujo atgimusi Vilniaus „Žalgirio“ futbolo komanda svečiuose 3:0 (0:0) įveikė Klaipėdos „Atlantą“ ir pirmenybinėje lentelėje pakilo į antoną vietą. Visus 3 įvarčius žalgiriečiams pelnė Artūras Jeršovas (52, 53 ir 75 minutėse), žalgirietis Giedrius 34 min. nepataikė 11 metrų baudinio.

Dabar „Žalgiris“, po 16 rungtynių turi 33 taškus ir tašku lenkia į trečią vietą nukritusią, bet vienomis rungtynėmis mažiau sužaidusią Marijampolės „Sūduvą“.

Pirmoje vietoje šioje lygoje stovi Panevėžio „Ekranas“ (iš 15 rungtynių turintis 38 taškus), Vilniaus „Žalgiris“ yra antroje vietoje (iš 14 rungt. sukaupęs 33 taškus). Lentelės gale 10 vietoje stovi Mažeikių „Mažeikiai“, o 11-oje – Kauno „Atletas“.

Paruošė **Edvardas Šulaitis**

Daugiau sporto žinių ieškokite 8– 9 psl.

RUSIJA NORI STIPRINTI ĮTAKĄ LIETUVOS INFORMACINĖJE ERDVĖJE

Rusijos politikams prabilus apie Baltijos šalyse neva kylančias kliūtis normaliai rusakalbės informacinės erdvės plėtrai, BNS kalbinti Lietuvos žinovai sako, kad tokie politiniai pareiškimai rodo siekį stiprinti įtaką.

Vilniaus universiteto (VU) Komunikacijos fakulteto dekanas Andrius Vaišnys teigė, kad matomas Rusijos noras formuoti „nostalgiską“ filosofiją, o Tarptautinių santykių ir politikos mokslų instituto (TSPMI) dėstytojas Nerijus Maliukevičius pabrėžė, kad akivaizdus Maskvos ketinimas užimti svarbesnę dalį žiniasklaidoje. Praėjusią savaitę Rusijos Valstybės Dūmai pateiktos rezolucijos projekte pažymima, kad Rusijos informacinis dalyvavimas „artimojo užsienio“ šalyse per pastaruosius 15 metų gerokai sumažėjo. Projekte kalbama apie Nepriklausomų valstybių sandraugos ir Baltijos šalis.

tuvoje. Prie tokios padėties juk taikosi ir populiariausia naujienų svetainė Lietuvoje, pateikdama naujienų rusų kalba. Tai poreikio atspindys”, – teigė jis.

A. Vaišnys pasigenda Lietuvos valdžios dėmesio ne tik remiant kokybiškos lietuviškos produkcijos gaminimą, bet ir projektuojant ateities informacinę politiką. „Lietuvos vyriausybė per 20 metų nėra formavusi informacinės politikos strategijos, kurioje būtų suprantama padėtis ir siekinys, kurioje būtų įžvalga, kokia gali būti ir bus rytdienos Lietuvos informacijos vartotojo nuotaika, kokia yra mūsų pažinimo pasaulyje imtis”, – sakė informacijos specialistas.

A. Vaišnys teigė, kad šiandien dalis Lietuvos žiūrovų apskritai nejaučia skirtumo tarp to, kaip informuojama Rusijoje, o kaip – Lietuvoje.

A. Vaišnys: „Lietuvos vyriausybė per 20 metų nėra formavusi informacinės politikos strategijos, kurioje būtų suprantama padėtis ir siekinys, kurioje būtų įžvalga, kokia gali būti ir bus rytdienos Lietuvos informacijos vartotojo nuotaika, kokia yra mūsų pažinimo pasaulyje imtis.”

„Dabartinis posovietinių valstybių valdantysis elitas, norėdamas įtikti politinei padėčiai, kryptingai ir dažnai naudodamas ekonomines priemones vykdo rusų kalbos išstūmimo politiką, mažindamas Rusijos žiniasklaidos pranešimus savo šalyse. Susiformavęs informacinis vakuumas yra užpildomas, naudojant kitų valstybių, kurios yra suinteresuotos plėsti savo dalyvavimą posovietinėje erdvėje, išteklius”, – teigiama dokumento projekte. Jame įvardijama, kad Rusija turi „kuo geriau užtikrinti savo informacinį dalyvavimą artimojo užsienio šalyse”.

A. Vaišnys įsitikinęs, kad informacinės erdvės plėtimas yra politinis užmojis suteikti Rusijos politikai artimą požiūrį, skatinti tam tikros „nostalgiskos” filosofijos pasirinkimą. „Nieką nauja viena rezoliucija neatskleidžia. Neabejotinai per 15 ar juolab 20 metų šio „formato” dokumentų yra ir bus daugiau”, – sakė A. Vaišnys. Pasak jo, Rusijos informacinė erdvė Lietuvoje užima svarbią dalį.

„Rusijos informacinė erdvė uždengia Lietuvą suprantamo ir kokybiško turinio produktu: žinoma kalba, pažįstami veikėjai, suprantami įvykiai. Kalba yra labai svarbu – tad ir pasaulio gamta, ir istorija lengviausiai yra prieinami rusų kalba”, – pastebi VU Komunikacijos fakulteto dekanas. A. Vaišnys taip pat sako, kad ir jaunimas yra plačiai įsitraukęs į rusiškos informacijos vartojimą. „Yra nemažai jaunimo, kurių šeimose apskritai nežiūrima Lietuvos televizija – tik Rusijos. Tai galiu įsivaizduoti vien iš pokalbių su ketinančiais studijuoti žurnalistiką Vilniaus universitete, baigusiais gimnazijas Lie-

„Palaipsniui atitinkamos kartos žiūrovas ima gyventi pagal kitos visuomenės laiką ir filosofiją. Šiandien įsijungdamas žinias, jis mato ir tą patį laiką, pagal kurį jis gyvena Lietuvoje. Jis apskritai mano, kad tai, ką mato jis, neva tą patį mato ir žiūrovas Maskvoje – nors taip nėra. Negana to, nebrangiai Rusijos TV pramoginių laidų ir kino produkciją įsigyja ir komercinės televizijos Lietuvoje. Taigi ir rusiškas humoras tampa lietuvių žiūrovo mąstymo dalimi”, – sakė docentas.

VU TSPMI atstovas N. Maliukevičius teigė, kad vyravimas informacinėje erdvėje yra politinis įrankis, o panašios rezoliucijos atsitiktinai neatsiranda. „Po jų paprastai nuskamba garsūs politiniai nusivylimai esama padėtimi ir raginimai kažkaip finansiskai, politiškai padėti spręsti susidariusį atvejį. Tai turi ryšio su neseniai nutekinta Rusijos užsienio politikos nauja koncepcija. Viena variante kalbant apie Baltijos valstybes sakoma, kad reikia investuoti į mūsų energetiką ir kitas sritis, bet aš manau, kad ypač turima omeny žiniasklaida, – sakė N. Maliukevičius.

Nors minėtoje rezoliucijoje kalbama tik apie NVS ir Baltijos šalis, VU TSPMI dėstytojas ragina į Rusijos užmojus žiūrėti plačiau. „Aš manau, kad mes kartais per daug susitelkiam ties procesais Lietuvoje ar Baltijos valstybėse – mes per daug vietiniai žiūrime į šią problemą. Rusijai, tokiai didelei valstybei su tokia didele žiniasklaidos pramone, šis regionas yra tik dalis galimos europinės rinkos. Mūsų rinka, aišku, specifinė, bet Rusijos pagrindinis dėmesys yra europinė rinka ir mes šiuo atveju esame

Nukelta į 11psl.

60 metų Korėjos karui, 42-eji „Akiračiams”, treji – mano skilčiai „Drauge”

ROMUALDAS KRIAUČIŪNAS

Korėja. Kai kurios dienos gyvenime lieka įbrėžtos visam laikui. Viena jų buvo 1950 m. birželio 25 d. Tą dieną mūsų šeima buvo Atlanto vandenyno viduryje, pakeliui į Ameriką. Kelionė vyko be nuotykių ar netikėtumų. Staiga per visą karo pabėgėliais perkrautą laivą nubangavo žinia, kad Šiaurės Korėja užpuolė Pietų Korėją ir kad Amerika stoja ginti P. Korėją. Vadinasi, prasidėjo naujas karas prieš komunistus. Pirmoji pabėgėlių reakcija buvo teigiama, nes pagaliau pasiryžta kovoti prieš komunistus. Nuotaiką sugadino gandas, kad mūsų laivas turės apsisukti ir grįžti į Vokietiją, nes Amerikos kariuomenei jo prisireikė kareivių transportui. To gando turbūt negirdėjo laivo kapitonas, nes laivas ir toliau rėžė bangas į vakarų pusę iki atplaukėme į New Orleans, o po to vis dar laivu atsiradome New York uoste.

Pirmomis karo dienomis Š. Korėjos kariuomenė be sunkumų Korėjos pietiečius ir jiems į pagalbą atskubėjusius amerikiečius beveik nušlavė nuo pusiasalio į jūrą. Tačiau su naujomis JAV pajėgomis padėtis buvo atstatyta, ir šįkart jau šiauriečiai buvo nuvaryti atgal į Š. Korėją. Tada į karą įstojo Kinija su savo milijonais kareivių. Frontas nusistovėjo, nors buvo daug žuvusiųjų ir 1953 m. liepos mėnesį buvo sudarytos paliaubos, kurios tebesitęsia iki šių dienų. Demarkacijos zona yra 38 paralelė, bet tarp abiejų Korėjų tebėra karo padėtis. Abiejuose pusėse yra sutelkta apie du milijonus kariuomenės. Tarp jų yra ir 27,000 amerikiečių karių. Korėjos karui prasidėjus nemažai naujai į JAV atvykusių lietuvių buvo paimiti kariuomenėn ir išsiųsti Korėjon.

„Akiračiai”. Šio birželio mėnesio pabaigoje gavau paskutinį spausdintą mėnraščio „Akiračiai” numerį. Tai 2010 m. balandžio mėn. nr. 410. Savo atsisveikinimo žodyje redaktorė Birutė Garbaravičienė primena, kad prieš penkerius metus su didžiule viltimi „Akiračiai” buvo perkelti į Lietuvą. Nuo 1968 m. iki perkėlimo šis mėnraštis buvo leidžiamas JAV. Jį perkėlus atrodė, kad tuo laiku Lietuvoje reikėjo kritiško ir tolerantiško žodžio, nes vis „geltonėjančiai” Lietuvos žiniasklaidai trūko nekomercinės spaudos. „Tikrai nelaukiau šios dienos, kai teks taip nusivilti ir nuvilti Jus, mieli skaitytojai: popierinės ‘Akiračių’ versijos leidybą ruošiamės nutraukti, nors dar svarstomos galimybės tapti ketvirtiniu leidiniu. Bet kol kas liksime tik internete www.akiraciai.lt”, – savo atsisveikinimo žodį pradeda redaktorė. Toliau ji bando paaiškinti, kas atsitiko. „Gal finansiniai sunkumai mūsų taip lengvai nebūtų palaužę, bet nesusikalbėjimas ir net kažkada bendražygiais vadintų personų išpuoliai buvo savotiškas ženklas, kad nekonformistinė laikysena, paremta *audiatur et altera* principu, mažai kam rūpi”, – rašo B. Garbaravičienė, bet plačiau nepaaiškina. Taigi, po 42 metų popieriniai „Akiračiai” tampa istorija.

Skiltis „Drauge”. Jau suėjo treji metai nuo mano paaktyvėjusio bendradarbiavimo „Drauge”. Pastoviai rašau į dienraštį ir turiu savo kampelį, savo skiltį. Pirmųjų metų proga sudariau savo rašytų straipsnių suvestinę. Per pirmuosius metus toje trečiojo puslapio skiltyje buvo išspausdinta 60 rašinių. Tematika buvo įvairi, bet lietė tris sritis: sociologiją/psichologiją (25), gyvenimą Lietuvoje (12) ir gyvenimą išeivijoje (23). (Skliausteliuose duoti skaičiai nurodo rašinių ta tema skaičių.)

Antraisiais metais rašinių skaičius buvo 57. Teminė proporcija buvo labai panaši į pirmųjų metų, nors specialiai dėl to nesistengiau. Atrodo, kad kažkoks vidinis variklis man diktavo temas pasirinkti. Dabar po ranka jau turiu ir trečiųjų metų derlių, susidedantį iš 70 rašinių. Kaip ir praityje, trečiaisiais metais mažiausiai rašiau Lietuvos tema (7 straipsniai). Apie išeivijos lietuvių veiklą ir gyvenimą sulipdžiau 26 rašinius. Daugiausia dėmesio gavo sociologinė/psichologinė sritis su 37 rašiniais. Į šią grupę taip pat įskaičiau keletą religinės tematikos rašinių.

Sudėjus visus trejus metus, 15 proc. mano rašinių buvo Lietuvos gyvenimo temomis, 39 proc. lietė išeivijos lietuvių, ypač Amerikos, veiklą ir gyvenimą, o likusieji 46 proc. rašinių buvo skirti bendroms temoms.

Mane vis dar teigiamai nuteikia skaitytojų atsiliepimai. Kartais susilaukiu kritikos, kad per daug naudoju statistikos. Dar daugiau skaitytojų tais statistiniais apibendrinimais yra patenkinti ir nori jų daugiau. Vienas bičiulis tiesiai šviesiai paklausė, kokia mano profesija, nes pagal kai kuriuos mano rašinius aš jam pasirodžiau esąs inžinierius. Dažniausiai girdimas atsiliepimas yra, kad rašau skaitytojui suprantama kalba. Įdomiausias šių metų atsiliepimas buvo gautas iš Sarah Palin. Pirmą kartą iš jos išgirdau, kai jai pasiunčiau savo skiltį, kurioje buvo aprašyta naujai išleista jos knyga. Prie jos ranka rašyto laiškučio buvo dar pridėta jos nuotrauka su įrašu man. Antrą padėkos laišką iš jos gavau kai jai nusiunčiau jos pačios rašytos knygos aptarimą, kuris irgi buvo išspausdintas „Drauge”. Savo laiške ji mini lietuvių dienraštį „Draugą”.

Tokiu netikėtų ryšių fone įsidrąsinau ir parašiau laišką garsiajai televizijos žvaigždei Oprah Winfrey. Pasirodo, ji yra gimusi Kosciuško mieste-lyje, Mississippi valstijoje. Savo laiške jai papasakojau apie Kosciuškos kilmę, jo žygdarbius ir jo testamente išreikštą norą padėti Amerikos vergams, jiems išperkant laisvę. Pagal interneto žinias, kas dieną Oprah gautina 1,000 laiškų. Iki šiol nesusilaukiau jokio atgarsio, bet jeigu ji atsilieps, būtinai apie tai pasidalinsiu su gerbiama „Draugo” skaitytojais.

LIETUVOS IŠEIVIJOS STUDENTŲ STAŽUOTĖ

JAV LB LISS žinios: Lietuvos darbovietės studento stažuotojo akimis

Savo veiklą pradėjo antroji LISS programa

VIDA BAGDONAVIČIENĖ

Š. m. birželio 28 d. Vytauto Didžiojo universitete (VDU) susirinko antroji lietuvių kilmės studentų iš JAV grupė „Heritage“, kuri dalyvaus Lietuvių išeivijos studentų stažuotės (LISS) programoje. Pirmą kartą ši programa, Lietuvoje vykdoma jau nuo 2005 m., tapo VDU projekto „Pasaulio lietuvių akademija“ dalimi.

Pirmosios dienos seminare programos dalyviai susipažino su stažuotės programa, susitiko su praktikos vadovais, susipažino su universitetu ir gyvenimo bei laisvalaikio galimybėmis Kaune.

Susipažinimo seminarą pradėjo ir VDU pristatė prof. Auksė Balčytienė. Studentai daug sužinojo apie universiteto programas, mokslinę veiklą ir *Artes liberales* dvasią. (VDU studijuoja apie 9,000 studentų, daug specialybių dėstoma ir anglų kalba, iš viso galima mokytis 24 kalbų!)

LISS programos vadovė Birutė Bublienė papasakojo apie išskirtinę LISS programą „Heritage“, skirtą lietuvių kilmės jaunimui, kuris nekalba lietuviškai, bet nori pažinti savo protėvių kraštą. Ši programa vyksta pirmą kartą ir nors dalyvių nedaug – tik septyni, jų šešių savičių programa suplanuota labai atsakingai. Bublienė pabrėžė, kad šiai grupei yra ypatingai svarbūs trys dalykai –

kalbos pamokos, krašto pažinimas ir veikla darbovietėse.

Programos administratorė Rasa Ardytė-Juškienė, kuri nuolat būna kartu su jaunimu Kaune, pabrėžė būtinybę kalbėtis ir atvirai kasdien išsakyti iškilančias problemas, kartu su VDU komanda jas greitai išspręsti. Ardytė-Juškienė davė daug praktinių patarimų studentams ir jų pagalbininkams iš Lietuvos.

Lietuvių kalbos pamokas dėstys VDU dėstytojai, per 6 savaites bus pasiūlyta per 40 tiesioginių kalbos pamokų, su studentais bus dirbama ir asmeniškai.

Į renginį buvo pakviesti darboviečių, kuriose praktiką atliks „Heritage“ grupės dalyviai, studentai. Tai migracijos politikos studijų magistras, kurie bendravimą su JAV studentais panaudos savo mokslinėje veikloje. Galbūt taip gims nauji bendri projektai tarp įvairių JAV universitetų ir Lietuvos.

VDU stažuotojams padėjo susirasti stažuotės vietas, apgyvendino universiteto bendrabutyje. Išeivijos studentai turės galimybę dalyvauti VDU organizuojamose kursuose „Refresh in Lithuania“, kuriuose jų lauks plati pažintinė Lietuvos programa (išvykos po Kauną, Vilnių ir Lietuvos regionus) ir lietuvių kalbos pamokos.

LISS programos direktorė, JAV LB Krašto valdybos vykdomoji vicepirmininkė Birutė Bublienė.

Globalios Lietuvos projektas

EGLĖ GINTAUTAITĖ

Kaip pritraukti Lietuvius atgal į gimtinę? Kaip sukurti palankias bendradarbiavimo tarp išeivijos lietuvių ir Lietuvoje gyvenančių žmonių sąlygas? Į šiuos klausimus atsakyti praeitais metais LR Užsienio reikalų ministerijoje (URM) buvo įsteigtas naujas departamentas, pasivadinęs URM Užsienio lietuvių departamentu. Naujasis skyrius perėmė panaikintų Tautinių mažumų ir išeivijos prie LR Vyriausybės ir Lietuvių grįžimo į Tėvynę departamentų veiklą. Naujame skyriuje darbuojasi valstybės institucijų, Pasaulio Lietuvių Bendruomenės (PLB) ir akademinės bendruomenės atstovai, kurių misija skatinti užsienio lietuvių įsitraukti į Lietuvos politinį, ekonominį, kultūrinį ir visuomeninį gyvenimą, padėti puoselėti lietuvišką tapatybę, prisidėti prie Lietuvos gerovės, pažangos ir nacionalinių interesų užtikrinimo. Misija išties sunki ir gana nauja, bet tikrai daug žadanti. Planuojami projektai skatina ne tik ilgalaikį sugrįžimą į Lietuvą, bet ir ryšių atnaujinimą, investavimą, trumpalaikes studijas bei stažuotes.

Po visą pasaulį išsibarstę lietuviai yra didelis turtas, nes jų sukauptos žinios, patirtis ir mintys turi daug galimybių išsiskirti Lietuvoje. Globalios Lietuvos strategija nori paskatinti išeiviją dalintis savo sumanymais, atvykti į Lietuvą ne tik atostogoms, bet ir rimtesnei veiklai. Departamentas kartu su lietuvių bendruomenėmis, diplomatinėmis atstovybėmis ir konsulinėmis įstaigomis, vyriausybėmis ir nevyriausybėmis organizacijomis stengiasi įgyvendinti Globalios Lietuvos strategiją skatindamas lituanistinio švietimo

plėtrą, tautinio tapatumo išsaugojimą, lietuvių kalbos, istorijos ir tradicijų išlaikymą užsienyje.

Už Lietuvos ribų gyvenančių lietuvių galimybės toli gražu nėra dar panaudotos valstybės naudai. Diasporos patirtis gali padėti iškelti Lietuvos bylą į visai kitą plotmę, – Globalios Lietuvos strategiją komentavo LR ambasadorė Kanadai Gintė Damušytė. Jos įsitikinimu, reikia plėtoti ryšius, įsigilinti į Lietuvos politinę ir ekonominę padėtį ir kurti globalią Lietuvą.

...

Liepos 2 d. URM įvyko svarbus posėdis, kuriame teko dalyvauti ir man. Posėdyje buvo svarstomi Globalios Lietuvos strategijos planai, įtrauktos pastabos, gautos iš įvairių Lietuvos ministerijų bei PLB, kuriai Lietuvoje atstovauja Vida Bandis. Į posėdį atvyko ir LISS programos direktorė, JAV LB Krašto valdybos vykdomoji vicepirmininkė Birutė Bublienė, susitikimo metu pasidalijusi mintimis dėl tolimesnių globalios Lietuvos strategijos planų. Susirinkime dalyvavo ir užsienio reikalų viceministras, Šarūnas Adomavičius, pritaręs pasiūlymui šį projektą kuo greičiau sukonkretinti ir siųsti Vyriausybei patvirtinti.

Posėdis buvo vaisingas, jo metu buvo priimta Globalios Lietuvos strategija, nuspręsta iki liepos galo šį projektą paviešinti. Buvo svarstomas ir lituanistinis švietimas užsienio šalyse. Čia dauguma sutiko, kad tokios programos turėtų tapti nacionaline Lietuvos dalimi. Posėdyje kalbėta ne tik apie strategiją, dalyviai komentavo ir konkretesnius dalykus kaip kūno kultūros ir sporto, stovyklų bei stažuotės įtraukimas į globalios Lietuvos planus. Posėdyje taip pat buvo išsakytas pageidavimas suteikti kuo daugiau naudingos informacijos išeivijos atstovams, kurie ketina grįžti į gimtinę.

Pirmosios LISS programos atidarymas VDU.

NUOMONĖ

Dvigubos pilietybės klausimas: nebus nei piliečių, nei valstybės, liks tik teisininkų „respublika”

MYKOLAS GUDELIS

Kęstas Pikūnas „Trys milijonai” bendruomenės internetiniame puslapyje rašytame straipsnyje retoriškai klausė: „Dviguba pilietybė, kas bus?” Jeigu dvigubos pilietybės klausimas bus sprendžiamas tokiais pačiais „būdais” kaip iki šiol, mano manymu, atsakymas į šį klausimą nėra sudėtingas – nebus nieko. Tikraja šių žodžių prasme, nebus nei Lietuvos piliečių, nei Lietuvos valstybės. Liks turbūt tiktai Seimas, toliau „sprendžiantis” dvigubos pilietybės klausimą ir net nepastebintis, kad šis klausimas jau seniai nėra aktualus, nes nebeliko nei Lietuvos, nei jos piliečių.

Prieš beveik metus pokalbio metu Lietuvos prezidentė mane tikino, kad jos kadencijos laikotarpiu dvigubos pilietybės klausimas bus išspręstas. Deja, tai vis mažiau ir mažiau tikėtina, ypač turint omenyje, kad žodis „išspręstas” lietuviams, gyvenantiems užsienyje, reiškia viena – galimybę turėti dvigubą pilietybę. O kas yra pilietybė?

Savo straipsnyje K. Pikūnas kalba apie moralinį-normatyvinį pilietybės suvokimą – teisę turėti Tėvynę. Pasižiūrėjus iš kitos pusės, pilietybė yra svarbi tuo, kad ji yra egzistuojančios valstybės įrodymas. T. y. valstybė egzistuoja tol, kol egzistuoja piliečiai, todėl kad būtent jie, piliečiai, yra bet kokios demokratinės, konstitucinės valstybės pagrindas, kitais žodžiais tariant, piliečiai ir yra valstybė. Neįmanoma kalbėti apie piliečius ir valstybę kaip du skirtingus politinius subjektus. Mes, t. y. kiekvienas Lietuvos pilietis, ir esame valstybė, esame Lietuva.

Tačiau, deja, dažnai valstybė yra suvokiama kaip vyriausybė, parlamentas, partijų koalicija, prezidentė, o tokios „valstybės” „piliečiai” – tai nuolankiai „valstybinius” įstatymus vykdančios subjektais. Būtent subjektai, t. y. priimančios nurodymus „iš aukščiau” ir juos vykdančios. Juk kaip nevykdys įstatymų? Būtent šioje vietoje dauguma Lietuvos demagogų (nesiverčia liežuvis sakyti „politikų”, nebent tai reikštų tą patį) pasijunta kaip žuvis vandenyje ir nedelsdami griebiasi veiksmingo įrankio – sąvokų „įstatymas” ir „teisė”. Ir jais apsišarvavę bei pasibalnoję populizmą, kaip kovos žirgą, puola į kovą prieš Lietuvos piliečius. Šios kovos mūšio lauke pasigirsta demagogų, populistų karo šūkiai: „Esame teisinė valstybė” ir panašiai. Bent jau formaliai, Lietuva yra teisinė valstybė (daug kas ginčytusi ir su šiuo teiginiu), todėl žodis „įstatymas” demagogų yra vienas mėgstamiausių. Na, o šioms kovojant prieš dvigubą pilietybę populiariausias žodis yra „konstitucija”.

Tačiau kas yra konstitucija įstatymo rėmuose? Vienas žymiausių XX amžiaus konstitucinės teorijos autorių Carl Schmitt perspėja – konstitucinis įstatymas ir konstitucija nėra tas pats. Konstitucija nėra ir neturėtų būti prilyginama konstitucinių įstatymų rinkiniui. Paprastai tariant, konstitucija nėra sąrašas įstatymų, kurie pasako, kas yra galima ir kas ne. Deja, šiandien Lietuvoje dvigubos

pilietybės diskusijų fone konstitucija yra traktuojama būtent taip. Schmitt įsitikinęs, jog konstituciją laikant konstitucinių įstatymų rinkiniu, jos esmė prapuola individualių įstatymų, projektų, statutų grynai juridiniame traktavime.

Konstitucija yra bendra, vieninga valstybės politinės valios išraiška. Todėl ir sakome konstitucinė valstybė, bet ne konstitucinės teisės valstybė. O kas išreiškia vieningą, valstybės politinę valią? Kur slypi valstybės politinė galia? Tikrai ne įstatymuose, ne politiniuose veikėjuose ir netgi ne konstitucijoje, bet pagrindiniame demokratinės valstybės „elemente” – jos piliečiuose.

Jeigu dvigubos pilietybės klausimas bus sprendžiamas tokiais pačiais „būdais” kaip iki šiol, mano manymu, atsakymas į šį klausimą nėra sudėtingas – nebus nieko. (...) nebus nei Lietuvos piliečių, nei Lietuvos valstybės. Liks turbūt tiktai Seimas, toliau „sprendžiantis” dvigubos pilietybės klausimą ir net nepastebintis, kad šis klausimas jau seniai nėra aktualus, nes nebeliko nei Lietuvos, nei jos piliečių.

Valstybės, kaip konstitucinės valstybės, pagrindą sudaro ne konstitucija, bet konstitucinė jėga, jėga, kuri „įsteigia” konstituciją, o tuo pačiu valstybę. Ši jėga yra žmonės, piliečiai, kurie ir yra demokratinės valstybės pagrindas. Anglų kalboje tas ryšys matomas netgi pačiuose žodžiuose: „constitution” (konstitucija) ir „constituents” (rinkėjai). Dvigubos pilietybės klausimo negali spręsti teisininkai. Jie gali patarti, bet yra absurdiška, kai šie teisės specialistai tampa jėga, kuri vienareikšmiškai sprendžia, ar lietuviai gali turėti dvigubą pilietybę, ar ne. Jei taip, tada Lietuva yra pati tikriausia „teisinė” valstybė, t. y. valdoma ne jos piliečių per jų atstovus Seime, bet teisininkų.

Absurdiška atrodo ir Irenos Degutienės iškelta problema – konstitucinės ir prigimtinės teisės dėl Lietuvos pilietybės nesuderinamumas. Nėra prigimtinės teisės. Ši prigimtinė teisė yra nustatyta tos pačios konstitucijos. Įdomus paradoksas: Lietuvos piliečiui, kuris yra valstybės pagrindas ir konstitucijos steigėjas, pilietybė „atima” tą pati jo sukurta konstitucija, kurios pagrindu jis ir yra laikomas Lietuvos piliečiu.

Kiek ilgai tam tikros suinteresuotos jėgos slaptysis už žodžio „konstitucija”? Kiek ilgai Lietuvos teisininkai mus mulkins, kišdami panosėn Konstitucinio Teismo sprendimus ir net raudonuodami iš pykčio

įrodinė, kad kaip Lietuvos valstybės ir Konstitucijos autoriai ir kūrėjai esame bejėgiai ir neturime kištis į valstybės reikalus, tik akylai vykdyti „teisinės valstybės” įstatymus?

Tie patys teisininkai dar visai neseniai ragino „nemanipuliuoti Konstitucija dėl dvigubos pilietybės klausimo”. Vėlgį, nuostabi demagogų retorika ir pasirenkami žodžiai – „manipuliuoti”. Ką reiškia „manipuliuoti” Konstitucija? Daugumoje demokratiinių valstybių konstitucijų yra numatyta konstitucijos pataisų tvarka ir procedūros. Ar konstitucijos pataisų įvedimas yra konstitucijos „manipuliavimas”? Konstitucija nėra į

Mykolas Gudelis

akmenį įrašyti įstatymai. Kiekvienas konstitucijos punktas yra interpretuojamas. Rinkėjai, kaip konstitucijos autoriai, turi teisę ne tik į konstitucijos interpretaciją, bet ir jos pakeitimus ir, manau, nėra taip svarbu, ar tai bus padaryta referendumo būdu, valstybės piliečiams tiesiogiai išreikšiant savo valią, ar Seimo priimtais įstatymų pataisais projektais, kur Seimo nariai yra renkami Lietuvos piliečių, jiems atstovaujant Seime. Svarbu tai, kad Lietuvos pilietybės klausimą gali ir privalo spręsti tik tai patys Lietuvos piliečiai, o ne teisininkai ir net ne konstituciniai įstatymai. Tačiau jau penkeri metai yra stengiamasi sudaryti kliūtis Lietuvos piliečiams turėti įtakos savo pačių likimo ir priklausymo Lietuvos valstybei sprendimui priimti.

Pasak tarptautinės teisės žinovo Dainiaus Žalimo, būtina atkreipti dėmesį į dvigubos pilietybės liberalizavimo pasekmes. Jo žodžiais tariant, „Konstitucijos keitimo dėl dvigubos pilietybės tikslingumas yra politinio pasirinkimo klausimas.” Labai tiksliai pastebėta, lietuviškai sakant, kaip pirštu į akį! Tada kyla klausimas, kas sprendžia, ar tikslinga keisti konstituciją dėl dvigubos pilietybės? Manote, šis sprendimas priklauso Lietuvos žmonėms? Klystate. Kaip ir minėjau anksčiau, sprendžia ne Lietuvos piliečiai, kaip konstitucijos kūrėjai, kaip rinkėjai, bet teisininkai. Šiuo atveju – D. Žalimas. Štai jo paties atsakymas – „jei mes esame teisinė valstybė, pagal galiojantį konstitucinį reguliavimą negalima leisti, kad dvigubais piliečiais galėtų būti 70 proc. Lietuvos piliečių”. Kaip ir minėjau anksčiau, tai ta pati demagogų švilpaujama melodija. Taigi, ar tai reiškia, kad viskas jau nuspręsta?

Grįžkime prie to paties „politinio pasirinkimo”, kurį mini gerb. Žalimas. Kokį politinį pasirinkimą darys Lietuva, jei nuspręš nesuteikti dvigubos pilietybės užsienyje gyvenantiems lietuviams? Kokią žinią apie save, kaip šalį, Lietuva paskleis tarptautinei bendruomenei? Su koku „užsidegimu širdyje” tada eisime į gatves užsienio valstybių miestuose kiekvienais metais dainuoti Lietuvos himno? Ar apskritai dar norėsime tą himną prisiminti?

Galime tik su nerimu įsivaizduoti Lietuvos ateitį po dar dešimties metų, jei teigiami sprendimai dėl dvigubos pilietybės nebus priimti. Lietuva taps šalimi, kurios kažkada šviesūs ir pajėgūs „protai” jau seniai bus tapę kitų valstybių piliečiais, šalimi, kurioje amžiaus vidurkis bus 60 metų. Tai bus pensininkų kraštas, „teisininkų” respublika su „sostine” Vilniuje, adresu Gedimino pr. 11.

Ar tai tokia Lietuvos valstybė, apie kurią svajojome prieš dvidešimt metų? Tada, Sausio 13-tosios naktį, sprendimą plikomis rankomis stoti prieš tankus ir rizikuoti savo gyvybe priėmė patys Lietuvos žmonės. Tada patys sprendėme savo likimą, ne kas kitas. Kas sprendžia mūsų likimą šiandien? Kas gali ir turi teisę nuspręsti, ar liksime piliečiais valstybės, už kurią savo gyvybę rizikavo (o daug kas ir paaukojo) mūsų seneliai, tėvai ir draugai, jeigu ne mes patys, vis dar egzistuojančios Lietuvos valstybės piliečiai?

Mykolas Gudelis – vienas iš „AmericaLTV” įkūrėjų ir laidų vedėjų.

MARGUTIS II

MARGUTIS II
LIETUVIŲ RADIO LAIDOS

2711 W. 71st Street, Chicago, IL 60629

Per WCEV radijo stotį 1450 AM banga
kiekvieną vakarą nuo 8 val. v. iki 8:45 val. v.
klausykite seniausios Amerikoje
lietuviškos radijo laidos

AMERIKOS LIETUVIŲ RADIO LAIDAS GALITE GIRDĖTI
INTERNETU www.wcev1450.com

New York, liepos 8 d. (URM info) – Minint Valstybės (Lietuvos karaliaus Mindaugo karūnavimo) dieną, Lietuvos himnas skambėjo ir Susivienijimo lietuvių Amerikoje kiemelyje New York mieste. Taip šio JAV miesto lietuviai įsitraukė į pasaulyje surengtą vienybės akciją. **A. Didžgalvio** nuotr.

Dubline atidaryta Airijos lietuvių menininkų paroda

Vilnius, liepos 8 d. (DELFI.lt) – Liepos 6 dieną Lietuvos ambasadoje Airijoje atidaryta lietuvių menininkų paroda „Kalbame“, skirta paminėti Valstybės (Lietuvos karaliaus Mindaugo karūnavimo) dieną. Parodoje savo tapybos ir fotografijos darbus pristato keturi Airijoje kuriantys lietuvių menininkai – Kristina Olechienė, Jurgita Kandratavičienė, Robertas Jarašius ir Jurgita Stučkaitė. Pristatydama parodą, viena jos rengėjų Jurgita Stučkaitė sakė, kad „šios parodos pagrindinis tikslas – pakviesti menininkus, gyvenančius ir kuriančius Airijoje, pasidalinti savo kūrybinėmis mintimis ir rengti bendrus kūrybinius projektus skirtinguose Airijos miestuose”. „Džiaugiuosi, kad tautiečiai Airijoje ruošia ir įgyvendina įdomius kūrybinius projektus, plačiau pristato savo menines idėjas. Tikiuosi, kad šis projektas padrąsins ir daugiau lietuvių pristatyti savo kūrybą, burtis į kūrybinę bendruomenę Airijoje, keis-

tis kūrybiniais sumanymais su menininkais Lietuvoje”, – atidarydamas parodą sakė Lietuvos ambasadorius Airijoje Vidmantas Purlys.

Lankytojai apžiūri lietuvių menininkų parodą „Kalbame”. **DELFI.lt** nuotr.

Į parodos atidarymą susirinkę tautiečiai, pakviesti „Tūkstantmečio odisėjos”, prisidėjo prie pasaulio lietuvių giedodami Lietuvos himną.

Patraukliausias vandens turizmui – Zarasų kraštas

Vilnius, liepos 8 d. (BNS) – Patraukliausia Lietuvos vandens turizmo vietoje yra Zarasų kraštas, pranešė Valstybinis turizmo departamentas prie Ūkio ministerijos. Zarasų rajono turizmo informacijos centras kartu su Gražutės ir Sartų regioninių parkų direkcijomis laimėjo paskelbtą konkursą pristatę projektą „Zarasų kraštas – dangaus kraštas žemėje”. Šiame projekte siūlomas vandens kelias Šventosios upe ir ežerais plaukiant baidarėmis ir kanojomis.

Antrą vietą konkurse pelnė Lazdijų rajono savivaldybės administracijos ir Lazdijų turizmo informacijos centro projektas „Nacionalinis vandens turizmo kelias Pietų Dzūkijoje Ančios ežeru, Baltosios Ančios upe iki Nemuno”. Trečia vieta atiteko Dubysos regioninio parko direkcijos

pateiktam projektui „Dubysa – vandens turizmo ir darnios plėtros santarvė”. Ketvirtą vietą įvertintas Utenos turizmo informacijos centro pateiktas projektas „Gražuolio Alaušo ežero spalvos”. Geriausių penktą užbaigė Krekenavos regioninio parko projektas „Kelionė Nevėžiu ir jo pakrantėmis”.

Iš viso dėl patraukliausios vardo varžėsi net 17 vandens turizmo paslaugas ir pramogas siūlančių vietovių. Šis konkursas yra Europos Komisijos ruošiamo projekto EDEN (angl. European Destinations of Excellence) dalis. Šiais metais dėmesys buvo skirtas vandens turizmui. Lietuva yra maža šalis, tačiau tokie tarptautinės reikšmės konkursai leidžia pristatyti didelius Lietuvos gamtos turtus, turizmo paslaugas, padeda garsinti mūsų šalies vardą.

Kova dėl Aušros Vartų bažnyčios tęsiasi

Atkelta iš 1 psl. ir kurios turtas priklauso korporacijos nariams, šiuo atveju – parapijiečiams.

Šios antrosios bylos nagrinėjimas užtruko daugiau nei dveji metai. Pralaimėjus New York miesto civiliniame teisme buvo kreiptasi į miesto

apeliacinį teismą. Apeliacinis teismas šių metų birželio mėnesį priėmė lietuvių parapijiečiams nepalankų sprendimą. Kaip sakė JAV LB New York apygardos pirmininkė Ramutė Žukaitė, iš keturių teisėjų, apsisprendusių New York archyviskupijos naudai, vienas teisėjas palaikė parapijie-

„Maisto bankas“ pradėjo teikti paramą Šilutėje

Vilnius, liepos 8 d. (ELTA) – Labdaros ir paramos fondas „Maisto bankas“ pradėjo savo veiklą Šilutėje. Paramos fondas, padedamas bendrovės „City Service”, nuo šiol skirsto prekybos centruose paaugotą maistą nevyriausybiniams Šilutės organizacijoms, užsiimančioms socialine veikla.

Iš viso parama maistu – apie 840 kg maisto produktų per savaitę – pasiekia daugiau nei 400 skurstančiųjų. Pasak „Maisto banko” Klaipėdos skyriaus vadovės Loretos Danupienės, tai tik pirmieji, tačiau vargstantiems šilutiškiams labai svarbūs paramos žingsniai šiame mieste. Nuo rudens Šilutė prisijungs prie kitų Lietuvos miestų, kuriuose „Maisto bankas” vykdo tiesioginės paramos maistu akcijas.

„Maisto banko” pagalba Šilutėje pasiekia katalikiškos organizacijos „Caritas”, Evangelikų liuteronų labdaros organizacijos „Šilutės sandora”, Lietuvos judėjimo „Černobylis” Šilutės rajono komiteto, psichoterapinės reabilitacijos centro „Gabrielius” remiamus žmones.

Vilniuje jau metus „Maisto banką” patalpomis ir transportu remian-

„Maisto bankas” veikia visoje Lietuvoje. **DELFI.lt** nuotr.

ti bendrovė „City Service” šiemet prisidėjo prie fondo plėtros Kaune ir Klaipėdoje. „Maisto bankas” veikia visoje Lietuvoje kaip tarpininkas tarp maisto gamintojų, prekybininkų ir nevyriausybinių labdaros organizacijų, per kurias maisto produktai pasiekia labdaros gavėjus. Šis labdaros principas, paplitęs visoje Europoje ir JAV, padeda geriau panaudoti maisto produktus ir mažinti skurdo lygį.

Konkurso dėl universitetų vertinimo skaidrumą aiškinsis teisėsauga

Vilnius, liepos 8 d. (ELTA) – Teisėsaugos institucijos, jeigu mato būtinybę, turi išsiaiškinti, ar skaidriai vyko Švietimo ir mokslo ministerijos organizuotas ir Demokratinės politikos instituto (DPI) laimėtas 2,5 mln. litų vertės konkursas Lietuvos aukštųjų mokyklų vertinimo sistemai kurti. Tokios nuostatos laikosi premjeras Andrius Kubilius.

Vyriausybės vadovas teigiamai atsiliepia apie tai, kad Specialiųjų tyrimų tarnyba (STT) tikrina paramos DPI skaidrumą. A. Kubilius atsiriboja nuo bet kokių DPI vykdomų projektų, nors įstaigą vertina kaip gerai veikiančią instituciją, prie kurios veiklos pats prisidėjo.

„Ar konkursas dėl universitetų vertinimo, kurį skelbė Finansų ministerija ir kurį laimėjo Demokratinės politikos institutas, vyko skaidriai ar neskaidriai, tą turi išsiaiškinti, jeigu reikia, ir teisėsaugos įstaigos, arba pati ministerija ir pats institu-

tas”, – sakė premjeras. Žiniasklaidos teigimu, iki aukščiausių valdžios sluoksnių nusiritys įtarimų šešėlis dėl galimai neskaidriai pasidalytų milijonų universitetų vertinimams kurti jau sulaukė net STT dėmesio. Generalinė prokuratūra laukia Švietimo ir mokslo ministerijos rengto konkurso, kurį laimėjo Seimo nario Manto Adomėno įsteigtas ir su konservatoriais glaudžiai susijęs DPI, antikorupcinio įvertinimo. Gavę STT išvadą prokurorai spręs, ar pradėti ikiteisminį tyrimą ir aiškintis skandalinę istoriją, į politinės korupcijos liūną klampinančią ne tik M. Adomėną, švietimo ir mokslo ministrą Gintarą Steponavičių, bet ir patį premjerą A. Kubilių. Kol pareigūnai svarsto, ar pradėti tokį tyrimą, ministras G. Steponavičius pranešė sustabdęs pinigų skyrimą. DPI su partneriais už universitetų vertinimą per kelerius metus turėjo gauti 2,5 mln. litų.

V. Uspaskichas kvietė pagerinti jaunimo įsidarbinimo galimybes

Vilnius, liepos 7 d. (ELTA) – Europos Parlamento narys Viktoras Uspaskichas ragina gerinti jaunimo įsidarbinimo galimybes.

„Dėl ekonominės krizės nukentėjo dauguma žmonių, tačiau labiausiai – visuomenės dalis, nuo kurios priklauso mūsų ateitis. Mums reikia pagerinti jaunimo įsidarbinimo galimybes, pritaikant mokslo žinias prie darbo rinkos poreikių. Darnus perėjimas nuo mokslo prie darbo gali būti palengvintas, pasitelkiant aukštos kokybės stažuotes, praktikas”, – Europos Parlamento tribūnoje kalbėjo V. Uspaskichas.

Ekonomikos nuosmukis visoje

Europos Sąjungoje sukėlė didžiulį nedarbo padidėjimą. Itin skaudžiai nuo to nukentėjo jaunimas – šiandien daugiau nei 5,5 mln. Europos jaunimo (21,4 proc.) iki 25 metų yra bedarbiai.

Pasak V. Uspaskicho, Lietuvoje šis skaičius dar didesnis – vos ne kas trečias jaunas žmogus neturi darbo. Net ir dirbantieji dažnai gauna tik mažiausią atlyginimą, neturi jokių socialinių garantijų.

V. Uspaskichas taip pat pabrėžė, kad Europos Sąjungos narės turėtų sukurti strategijas, kaip išlaikyti jaunimą savo šalyje, taip pat skatinti visuomenės pasitikėjimą jaunimu.

Pasaulio naujienos

Komunistinė Kuba paleis 52 politinius kalinius

Vilnius, liepos 8 d. (BNS) – Kuba sutiko paleisti 52 politinius kalinius pagal svarbų Bažnyčios ir valstybės susitarimą. Tai bus iki šiol didžiausias toks kalinių išlaisvinimas nuo tada, kai prezidentas Raul Castro 2008 metais oficialiai perėmė valdžios įgaliojimus. Tarp paleidžiamų kalinių bus penki disidentai.

Manoma, kad šis būsimas R. Castro vyriausybės žingsnis pradeda naują laikotarpį komunistinėje Kuboje.

AFP/Scanpix nuotr.

Sutartas kalinių paleidimas bus didesnio masto, nei reikalavo vienas bado streiką paskelbęs ir prie mirties slenksčio atsidūręs disidentas, siekęs, kad šios vienintelės vienpartinės komunistinės valstybės Amerikos žemynuose valdžia išlaisvintų kelias dešimtis sergančių politinių kalinių.

Deryboms dėl kalinių paleidimo lemiamu laikotarpiu vadovavo Ispanijos užsienio reikalų ministras Mi-

guel Angel Moratinos, pareiškęs, kad šis būsimas R. Castro vyriausybės žingsnis „pradeda naują erą“ komunistinėje Kuboje.

Apie sprendimą paleisti 52 politinius kalinius buvo paskelbta per R. Castro, kardinolo Jaime Ortega, kuris yra aukščiausias Katalikų Bažnyčios dvasininkas saloje, ir M. A. Moratinos susitikimą. Šie asmenys kartu su dar 23 disidentais buvo sulaikyti 2003 metais. Visi jie buvo nuteisti kalėti nuo 6 iki 28 metų. Likusius 47 disidentus salos komunistinė valdžia išlaisvins per ateinančius 3–4 mėnesius, rašoma Katalikų Bažnyčios pareigūnų išplatintame pranešime.

Kubos vyriausybė tvirtino, jog nesileis „šantažuojama“, tačiau ji taip pat siekia nukreipti tarptautinį dėmesį nuo badaujančio protestuotojo Guillermo Farinas, kurio gyvybė kabo ant plauko, bylos. Šio disidento ir virtinės kitų politinių kalinių neseniai paskelbti bado streikai Havanai politiškai labai keblūs, nes užtraukia jai griežtą tarptautinę kritiką.

Bažnyčios paskelbtame pareiškime nenurodoma, kurie politiniai kaliniai bus paleisti. Jame neminimas ir G. Farinas, kuris, kaip teigiama, po ne vieną mėnesį trukusio badavimo yra smarkiai išsekęs ir kovoja dėl savo gyvybės.

G. Farinas atsisako valgyti nuo vasario mėnesio ir reikalauja paleisti 25 sergančius politinius kalinius. Tarpininkaujant Bažnyčiai jis sutiko atsisakyti savo pradinio reikalavimo paleisti iš karto visus 25 kalinius ir sakė, jog galėtų nutraukti bado streiką, jei būtų išlaisvinti bent 5 politiniai kaliniai.

Lenkijos prokurorai kreipėsi pagalbos į JAV žvalgybą

Vilnius, liepos 8 d. (lrytas.lt) – Lenkijos prokuratūra kreipėsi į JAV prašydama padėti tirti balandžio 10 dieną prie Smolensko įvykusią Lenkijos prezidento Lech Kaczynski lėktuvo avariją. Lenkų prokurorai prašo amerikiečių padėti išsiaiškinti, ar yra techninių galimybių trikdyti navigacinių lėktuvo prietaisų veiklą ir ar amerikiečių elektroninė žvalgyba užregistravo Tu-154 skridusių asmenų pokalbius mobiliaisiais telefonais.

Lėktuvus Tu-154 prie Smolensko sudužo balandžio 10 dieną.

Reuters nuotr.

Lenkijos generalinė prokuratūra atsisako teikti informaciją apie šio prašymo turinį, pažymėdama, kad dar nėra gautas amerikiečių patvirtinimas. Tačiau dienraščio „Gazeta Wyborcza“ turima informacija leidžia

teigti, kad prašyme prašoma pateikti informaciją apie galimybę trikdyti navigacinius Tu-154 lėktuvo prietaisus, suteikti pokalbių mobiliaisiais telefonais įrašus, taip pat žuvusio prezidento L. Kaczynski palydovinio telefono įrašus, jei tokius amerikiečiams pavyko įrašyti. Anksčiau lenkų spaudoje jau pasirodė spėlionių apie tai, kad amerikiečių klausama ir apie galimybes sukelti dirbtinį rūką.

Po šios nelaimės lenkų prokurorai jau penkis kartus kreipėsi į Rusiją dėl teisinės pagalbos. Iš Rusijos gauta apie 1,300 puslapių dokumentų, tarp jų – žuvusiųjų palaikų apžiūros protokolai, 20 liudininkų apklausos protokolai. Gegužės mėnesį lenkai prašė rusų suteikti informaciją apie Tu-154 skrydžio kontrolę. Dar balandį buvo kreiptasi dėl „juodųjų dėžių“ įrašų originalų, tačiau rusai perdavė tik įrašų kopijas.

Rusijos vicepremjeras Sergej Ivanov pareiškė, kad Rusija perdavė Lenkijai visą su Tu-154 avarijos tyrimu susijusią medžiagą. Kalbėdamas apie tyrimo dėl lėktuvo avarijos pabaigą, vicepremjeras sakė, kad šiuo klausimu užsiima „du nepriklausomi valdžios organai – Tyrimo komitetas ir Generalinė prokuratūra.“

EUROPA

SUCHUMIS

Abchazijos prezidentas Sergej Bagapša atmetė JAV valstybės sekretorės Hillary Clinton pasisakymus apie šalies okupaciją, kurią įvykdė Rusijos kariai. Prezidentas davė nurodymus šalies parlamentui ir viešosioms įstaigoms atsakyti į H. Clinton kaltinimus. Kalbėdama Tbilisyje H. Clinton pareiškė, kad JAV remia Gruziją ir „kategoriškai nepritaria“ Rusijos teiginiams, kad šalis turi privilegijuotą įtaką buvusioms Sovietų Sąjungos respublikoms.

LONDONAS

Didžiojoje Britanijoje sulaikytas įtariamasis terorizmu, kuris siejamas su „al Qaeda“ sąmokslu surengti išpuolius šalyje. Įtariamasis, kuris anksčiau buvo gavęs teisę gyventi Didžiojoje Britanijoje, buvo sulaikytas remiantis JAV išduotu sulaikymo orderiu. Teismas teigia, kad 24 metų Abid Naseer buvo „al Qaeda“ agentas, tačiau negalėjo būti deportuotas į Pakistaną, nes ten jam grėsė sudorojimas.

Europos žmogaus teisių teismas įsakė sustabdyti radikaliojo dvasininko Abu Hamza al-Masri kuriam pateikti kaltinimai terorizmu, ekstradiciją į Jungtines Valstijas. Šis dvasininkas ir dar trys britai pateikė skundą dėl bausmės laiko, kuris gali būti jiems skirtas, jei jie bus teisiami Jungtinėse Valstijose. Didžiosios Britanijos teismas jau buvo patvirtinęs dvasininkų ir kitų trijų britų ekstradiciją, tačiau ekstradiciją bus nukelta, kol skundą svarstys Strasbūro teismas.

STOKHOLMAS

Norvegijoje sulaikyti trys asmenys, įtariamai ruošę teroristinius išpuolius. Pranešama, kad jie yra „al Qaeda“ nariai ir buvo sekami jau metus. Šaltiniai tvirtino, kad kol kas nėra žinoma, ar įtariamieji buvo pasirinkę konkrečius taikinius, tačiau teigė, kad jie bandė pasigaminti vandenilio peroksido bombas.

PARYŽIUS

Prancūzijos teismas buvusį Panamos diktatorių Manuel Noriega pripažino kaltu dėl pinigų plovimo ir nuteisė 7 metams laisvės atėmimo. Buvęs Panamos diktatorius neigia praėjusio amžiaus devintame dešimtmetyje ėmęs pinigus iš Kolumbijos narkotikų baronų ir pervedęs juos į Prancūziją. Balandį Jungtinės Valstijos M. Noriega išdavė Prancūzijai. Buvęs Panamos vadovas JAV praleido beveik du dešimtmečius už grotų dėl narkotikų kontrabandos.

BRIUSELIS

Gavęs didesnes duomenų apsaugos garantijas, Europos Parlamentas patvirtino susitarimą dėl SWIFT sistemoje laikomų bankų duomenų perdavimo JAV, siekiant sustabdyti terorizmą. Siekiant užkirsti kelią terorizmo finansavimui, JAV administracijai jos prašymu keletą metų buvo leidžiama prieiti prie SWIFT sistemoje saugomų bankų mokėjimų duomenų. Vis dėlto šių metų vasario 11 d. EP atmetė naują susitarimą šiuo klausimu ir priminė savo reikalavimus – kad nebūtų perduodama daugiau duomenų, negu būtina terorizmui užkardyti, kad jie būtų geriau apsaugoti ir po kurio laiko ištrinti.

AZIJA

BANKOKAS

Garsus Rusijos dirigentas ir pianistas Michail Pletniov, kuriam Tailandė pateiktas kaltinimas dėl 14 metų berniuko išžaginimo, išvyko iš šalies ir veikiausiai keliauja į Maskvą, pranešė oro linijų atstovė. Garsaus Rusijos nacionalinio orkestro meno vadovui M. Pletniov Tailando teismas leido išvykti į gastroles, tačiau nurodė kas 12 dienų sugrįžti į šalį ir pasirodyti teisme.

ŠIAURĖS AMERIKA

MEXICO

Meksikos šiaurės rytinėje dalyje nukritus lengvajam lėktuvui, žuvo 8 jame buvę žmonės, kurie skrido įvertinti potvynių rajone padarytą žalą, pranešė pareigūnai. Lėktuvu „Cessna“ skrido Piedr Negraso miesto meras, rajono viešųjų darbų sekretorius, civilinės apsaugos pareigūnas, dar du administracijos darbuotojai, fotografas ir du įgulos nariai.

ATLANTIC
Express Corp.

1-800-775-SEND
www.atlanticexpresscorp.com

Ocean Freight 	Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.
Auto Export 	Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.
Small Packages 	Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.
Air Freight 	Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.
Trucking 	Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje

8801 78th Ave Bridgeview, IL 60455 Tel. 1 708-599-9680
Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

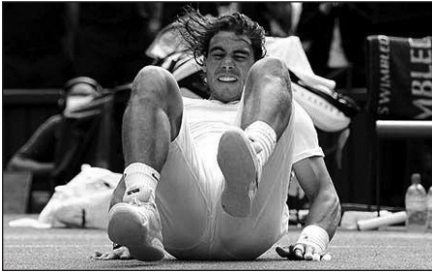
PASaulio SPORTO NAUJIENOS

Parengė Paul Triukas

„Wimbledon“ laimėjo R. Nadal

Antrąjį kartą savo karjeroje „Wimbledon“ nugalėtoju tapo 24 metų ispanas Rafael Nadal.

Aštuntąjį didžiojo kirčio turnyrą (Grand Slam) per savo karjerą pergalingai užbaigęs R. Nadal finale nugalėjo 24 metų čeką Tomaš Berdych, kuris didžiojo kirčio turnyro baigiamosiose rungtynėse žaidė pirmą kartą. Žaidžiant iniciatyvą daugiau savo rankose laikė R. Nadal, laimėjęs kovą 6-3, 7-5, 6-4.

Pirmą kartą Lietuvos istorijoje didžiojo kirčio turnyre Lietuvai atstovavo Ričardas Berankis. Per kvalifikacinį ratą į varžybas patekęs lietuvis pirmajame „Wimbledon“ etape netikėtai įveikė australą Carsten Ball 6-2, 6-0, 3-6, 7-6(5). Antrajame jis susitiko su 22 raketė Feliciano Lopez, kuriam pralaimėjo 5-7, 6-4, 3-6, 4-6.

UFC sunkiasvorių nugalėtojas – vis dar B. Lesnar

Pirmą kartą dėl ligos po metų pertraukos į ringą sugrįžęs „Ultimate Fight Championship“ (UFC) sunkiasvorių nugalėtojas Brock Lesnar ir vėl apgynė savo titulą.

„UFC 116: Lesnar vs. Carwin“ varžybose Las Vegas pirmą kartą savo karjeroje pralaimėjimą patyrė Shane Carwin. B. Lesnar tapo pirmuoju kovotoju, kuriam pavyko S. Carwin įveikti antroje kovoje – iki šiol S. Carwin visas kovas buvo laimėjęs po pirmojo rato. Po šios kovos B. Lesnar savo karjeroje turi penkias pergalės ir vieną pralaimėjimą, o S. Carwin – 12 pergalių ir vieną pralaimėjimą.

Vidutinio svorio kovoje pergalę prieš japoną Yoshihiro Akiyama iškovojo amerikietis Chris Leben. Trečioje kovoje, likus 20 sekundžių iki laiko pabaigos, amerikietis pasidavimu įveikė Azijos atstovą.

Atsakomąjį susitikimą kovoje tarp amerikiečio Stephan Bonnar ir Lenkijoje gimusio kanadiečio Krzysz-

Po varžybų pasikeitusiame vertinime R. Nadal išsaugojo pirmąją vietą. Antrąją pasaulio raketę tapo serbas Novak Djokovic, trečiąją – šveicaras Roger Federer. Ketvirtoje vietoje „Association of Tennis Professionals“ (ATP) lentelėje liko Andy Murray, į penktąją vietą pakilo Robin Soderling.

Lietuvos tenisininkas R. Berankis iš 156-osios vietos pakilo į 132-ąją.

Šių metų „Wimbledon“ varžybose taip pat įvyko ilgiausia teniso kova teniso istorijoje. Kova tarp John Isner ir Nicolas Mahut truko 11 valandų ir 5 minutes. Ją 6-4, 3-6, 6(7)-7, 7-6(3), 70-68 laimėjo J. Isner.

Moterų nugalėtojos titulą apgynė amerikietė Serena Williams. Ji be didesnio vargo 6-3, 6-2 nugalėjo rusę Vera Zvonareva. Ši pergalė S. Williams yra 27-oji didžiojo kirčio turnyro pergalė (13 vienetų varžybose, 12 dvejetų varžybose ir 2 mišriųjų dvejetų varžybose).

Moterų lentelėje pirmąją S. Williams. Į antrąją vietą pakilo Jelena Jankovič, į trečiąją – Caroline Wozniacki. Iš antrosios į ketvirtąją vietą nukrito Venus Williams.

tof Soszynski laimėjo amerikietis. Prieš penkis mėnesius šie du kovotojai buvo susitikę ringe Australijoje, kur pergalę iškovojo K. Soszynski. Tačiau kovojant Australijoje K. Soszynski savo varžovui sudavė galvą į galvą ir gydytojui teko nutraukti kovą dėl pjūvio virš amerikiečio akies. Kovoje „UFC 116“ pasidavimu pralaimėjo kanadietis.

Po šio turnyro „Mixed martial Arts“ (MMA) lentelėje pirmą vietą užėmė B. Lesnar. Kitas UFC turnyras „UFC Live: Jones vs. Matyushenko“ vyks San Diego mieste rugpjūčio 1 dieną.

Prasidėjo „Tour de France“

Liepos 3 dieną Rotterdam mieste, Olandija, prasidėjo šių metų „Tour de France“ dviračių lenktynės.

Pirmąją dieną pirmąją vietą užėmė šveicaras Fabian Cancellara, po dviejų ruožų jis užima pirmąją vietą. Ketvirtąją vietą užima amerikietis Lance Armstrong. Šis dviratininkas

prieš varžybas pareiškė, jog tai bus jo paskutiniosios lenktynės „Tour de France“. Septyniskart šių varžybų nugalėtojas L. Armstrong nuo lenktynėse pirmaujančiojo atsilieka mažiau nei 30 sek.

Šių metų „Tour de France“ „Cervelo TestTeam“ komandai atstovauja lietuvis Ignatas Konovalovas. 24 me-

tų lietuvis, keturiskart Lietuvos čempionas ir paskutiniojo ruožo praeitų metų „Giro d'Italia“ lenktynių nugalėtojas, po dviejų ruožų užima 32 vietą ir nuo pirmaujančio šveicaro atsilieka mažiau nei 45 sek.

Iki liepos 25 dienos vykstančios varžybos tradiciškai baigsis Paryžiuje.

„Formulėje 2“ savo persvarą padidino J. Palmer

Po penktojo šių metų „Formulės 2“ etapo savo persvarą bendroje lenktynininkų įskaitoje padidino britas Jolyon Palmer.

Pirmąsias savaitgalio lenktynes Portugalijoje iš pirmosios vietos pradėjęs J. Palmer visas lenktynes išbuvo pirmoje vietoje ir iškovojo ketvirtąją pergalę ši sezoną. Antroje vietoje visas lenktynes važiavo belgas Benjamin Bailey, trečias – britas Jack Clark. Lenktynes iš ketvirtosios vietos pradėjo italas Nicola De Marco, tačiau jį aplenkė lietuvis Kazimieras Vasiliasukas. Pastarasis pirmąsias lenktynes baigė ketvirtas.

Antrosios savaitgalio lenktynes K. Vasiliasukui buvo nesėkmingos. Jas lietuvis pradėjo tik iš šešioliktos vietos, bet dėl techninių gedimų jų nebaigė. Iš pirmosios vietos lenktynes vėl pradėjo čempionate pirmaujantis J. Palmer. Jį lenktynių viduryje aplenkė jo tautietis Dean Stoneman, kuris ir iškovojo pergalę šiose lenktynėse. Trečias lenktynes užbaigė belgas B. Bailey.

Ir vėl nepasisekė austrui Phillip Eng. Šis lenktynininkas puikiai pra-

dėjo šių metų čempionatą, tačiau po pirmųjų keturių lenktynių jam nebuvo pavykę pabaigti lenktynių taškų ribose. Antrosiose lenktynėse austrui pavyko nutraukti penkių nesėkmingų lenktynių seriją. Nors jis antrąsias lenktynes pradėjo iš antrosios vietos, jam pavyko išsaugoti tik šeštąją.

Po penkių ratų ir dešimties lenktynių čempionate įtikinamai pirmąją J. Palmer – 182 taškai; antroje vietoje eina jo tautietis D. Stoneman (156 tšk.), trečioje austras P. Eng (86 tšk.), ketvirtoje B. Bailey (79 tšk.), penktoje Will Bratt (78 tšk.). Nors po pirmųjų savaitgalio lenktynių K. Vasiliasukas čempionato įskaitoje pakilo į ketvirtąją vietą, po antrųjų lenktynių jis nukrito atgal į šeštąją vietą – 77 tšk.

Šeštasis ratas vyks Didžiojoje Britanijoje „Brands Hatch“ liepos 17–18 dienomis.

Dviračių sportas

Dviratininkė S. Krupeckaitė – Lietuvos pasididžiavimas

VYTAUTAS ŽEIMANTAS

Specialiai „Draugui“ iš Vilniaus

Vilniuje, Lietuvos tautinio olimpinio komiteto (LTOK) būstinėje, buvo iškilmingai pagerbta ir apdovano-ta Lietuvos dviračių treko rinktinės narė, pasaulio rekordininkė ir čempionė Simona Krupeckaitė bei jos komandos draugės, pasaulio čempionato prizininkės Vilija Sereikaitė bei Gintarė Gaivenytė. Kartu su merginomis buvo apdovanoti ir jų treneriai Antanas Jakimavičius, Dmitrijus Leopoldas, Panevėžio sporto ir Lietuvos dviračių sporto federacijos vadovai.

Sveikinimo žodį taręs ir apdovanojimus įteikęs LTOK prezidentas Artūras Poviliūnas, priminė, kad iki Londono olimpinį žaidynių 2012-aisiais liko 771 diena. „Iš šių šaunių dviratininkių mes labiausiai laukiame olimpinį medalių,“ – sakė jis.

* * *

Simona Krupeckaitė gimė 1982 m. Utenoje. Sportuoti pradėjo 1995 m. su pirmuoju treneriu Alvydu Sur-

gautu, vėliau ją treniravo Antanas Jakimavičius ir Dmitrijus Leopoldas. Už Lietuvos rinktinę ji pradėjo važiuoti 2001 m. pasaulio taurėje Lenkijoje. Dabar gyvena ir sportuoja Panevėžyje.

Ypač jai buvo sėkmingi pastarieji metai. Žurnalistai net pradėjo juokauti, kad S. Krupeckaitė medalius raško kaip uogas, o rezultatus gerina net ir pati to per daug nesitikėdama. Po įtempto ir itin sėkmingo pasirodymo dviejuose Europos dviračių treko taurės etapuose Rusijoje ir vienadienėse sprinto rungties varžybose Prancūzijoje S. Krupeckaitė į Lietuvą grįžo ne tik su pagerintu pasaulio rezultatu, bet ir didžiausiu pergalių skaičiumi.

Nukelta į 9 psl.

Simona Krupeckaitė per Pasaulio pirmenybes (2010.03.28)

**MUTUAL
FEDERAL BANK**

Namams paskolos, apdraustos sąskaitos

2212 West Cermak Road, Chicago, IL 60608
773-847-7747 * www.mutualfederalbank.com

Stephen M. Oksas, *President*

Patarnaujam Čikagos ir apylinkių lietuviams daugiau kaip 100 metų.

Netikėtumų ledynas: išgyvenimai ir išpūdžiai

Indrė Tijūnėlienė

Nr. 11

Žiūrovai pamato originalaus dydžio dešimt skirtingų dinozaurų. Aukščiausias yra apie 22 metrų, dinozaurai juda labai tikroviškai, o juos valdo po tris žmonės – du prie kompiuterio, o vienas įlindęs į dinosauro vidų.

Kol Rasa ieškojo spektaklio bilietų, mes, ilsėdamiesi ant suolelio, laizėme citrininius „Soprano“ ledų rutuliukus. Praeivių būryje Donatas atpažino alytiškę, kuri su savo vyru jau daug metų suteikia globą daugeliui vaikų. Nudžiugome susitikusios, nes nežadėjome važiuoti į Alytų, o dabar netikėtai Alytus atsirado pas mus! Tas praeivių būrys ir buvo jos šeimyna! Donatui vaišinant vaikus ledais, pasidalijome gyvenimo džiaugsmais ir sunkumais, palinkėjome ištermės ir žadėjome toliau bendrauti. Nuostabi, nepasiduodanti šeima!

Sunkmečio gluminančią nuotaiką skaidrino laukiamos Šv. Kalėdos. Adventas skatino dvasinį pasirušimą, o parduotuvėse blizgučiai ir žaislai viliojo akį. Taupos sumetimais mažiau buvo puošiamą lempučių girliandomis. Katedros aikštėje buvo pastatyta 12 metrų aukščio iš Šalčininkų rajono atgabenta eglutė. Iš Laplandijos atvyko Kalėdų senelis. Vaikučių širdelės laukė stebuklų...

Kardinolui Audriui Bačkiui įteikia 8,000 dol. nuo Dieviško kryžiaus fondo paremti jo labdarinę veiklą – nakvynės namus, labdaros valgyklą, amatų mokyklą, Motinos ir vaiko namus, kalinių šeimas. Anoniminio mecenato įkurtas fondas (dabar po Lietuvos Fondo sparnu) susilaukia aukų padedant Lietuvoje vargingiausiai gyvenantiems. Dosniai kardinolo labdarą paremia dr. Danutė Maciūnaitė-Mockuvienė per savo tėvėlių fondą. Dabar kardinolas ruošiasi statyti katalikišką darželį, mokyklą, kad vaikučiai būtų auklėjami katalikiška dvasia nuo pat mažens. Kuriamos mokyklos vienam projektui bus perduotos „Saulutei“ skirtos aukos pagerbiant a. a. Saulės Sidrytės atminimą.

Kongresų rūmuose matėme Dailios Ibelhauptaitės režisuotą J. Massenet operą „Verteris“. Pagrindinį vaidmenį atliko Edgaras Prudkauskas Montvidas, kuris, laimėjęs sol. Stasio Baro premiją, dainavo Pasaulio lietuvių centro Lietuvių dailės muziejuje (Lemont, IL). Jaunas solistas tada paliko didelį išpūdį. Einant į mašiną, pakilo vėjas ir jam pasiūliau savo šalikėlį. Po to kelis kartus telefonu tarėmės apie galimybę koncertuoti „Saulutei“, bet jam išvykus į Londoną ryšiai nutrūko. Kai po spektaklio susitikom, pajuokavau, kad atėjau atsiimti šalikėlį!

Susitikome ir Bailio vaidmenį operoje dainavusį Vladimirą Prudnikovą, kuris kvietė ateiti ir kitą vakarą, kai operoje dainuos Arizona valstijoje gimęs, iš tėvo pusės Cherokee indėnas tenoras Andrew Richard. Jo motina vokiečių kilmės, dabar su žmona ir trimis vaikais Andrew gyvena Vokietijoje. Jo vokalas ir aistringa vaidyba su I. Milkevičiūtės dukra Asmik Gregorian turėjo palikti įsimintiną Verterį.

Pramogų arenoje lietuvių kalba statomos roko operos „Jėzus Kristus superžvaigždė“ nebesulaukėme. Būtu įdomu pamatyti eurovizininką Jeronimą Milių Jėzaus, Asmik Gregorian – Marijos Magdalenos, E. Sipavičių – kaip Erodą, I. Misiūną – Kaifo, D. Mickų – Ano, o Vytautą Juozapaitį – Poncijaus Piloto vaidmenyse. Nesulaukėme nei „Saulutei“ koncertavusių Vilniaus styginių kvarteto pasirodymo su pianistu Edvinu Minkštimu Filharmonijoje. Tačiau nuėjome į gruodžio 5 d. Lietuvos operos ir baleto teatro sceną paliekančią operą „Don Giovanni“, kur pagrindinį (savo „firminį“) vaidmenį atliko baritonas Juozapaitis.

Su žmona Egle V. Juozapaitis pradėjo naują projektą – Vytauto Juozapaičio edukacinės kultūros ir meno centrą, kurio tikslas, anot Juozapaičio, yra teikti visuomenei lavinančias kultūrinės paslaugas, nepriklausomai nuo amžiaus ugdyti ir lavinti meninius gebėjimus. Dainavimo mokykloje *bel canto* dėsto Eglė ir Vytautas. Šiuo metu čia jauniausia lankytoja yra 9 m., o vyriausias – 63 metų. Teikiamos ir meistriškumo pamokos.

Kita centro dalis yra pramoginių šokių studija „Boogie dance“, o savaitgaliais vyksta mažylių mokyklėlė „Saulytė“, kur ikimokyklinio amžiaus vaikučiai supažindinami su muzika, daile, šokiu, daro įvairias mankštas. Šokių studijai vadovauja Arūnas Polionovas, o „Saulytei“ – Vaida Polionovienė. Šiuo projektu Juozapaičiai dalijasi savo žiniomis, patirtimi, skatina meilę menui, ruošia renginius ir koncertus (daugiau informacijos www.vjekmc.lt).

Baleto šokėjas, 33 m. Nerijus Juška sveiksta po kelio girnelės operacijos. Plojome, publika atsistojusi keldavo ovacijas, kai jis šoko baleto „Graikas Zorba“. Po operacijos apie pusmetį nebegalėjo šokti, išseko lėšos. Įvairiais būdais jam padėjo draugai. Spalio 27 dieną vėl išėjus į sceną atsinaujino operuoti kelio skausmai ir dabar vėl gydosi.

Aktorę Ingeborgą Dapkūnaitę teko susitikti 1991 m. pas Alę ir Algimantą Keželius, kai ji atvyko į Čikagą vaidinti spektaklyje „Kalbos klaidą“ su John Malkovich. (Tada savanorių grupė dirbo su „Second City“ teatro pradininku Bernie Sahlins ir Rūta Vanagaite Wiman įgyvendinant pirmąjį „Life“ teatro festivalį Lietuvoje.) Po dviejų mėnesių spektaklis buvo perkeltas į Angliją, kur Ingeborga išteikėjo už režisieriaus S. Stokes. Tai buvo jos antra santuoka, kuri dabar po 16 metų iširo.

Iširo santuoka ir Paryžiuje gyvenančios pianistės Mūzos Rubackytės, su kuria teko susipažinti per jos vadybininką sol. Arnoldą ir Nijolę Voketaičius. Dabar Mūzai mūzą teikia prieš ketverius metus susipažintas Ženevos universiteto ligoninės profesorius. Lapkričio mėnesį koncertavusi Filharmonijoje Mūza sakė, kad jos sužieduotinis yra lyg jos dvynys vyrišku pavidalu.

Bus daugiau.

Dantų gydytojai

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S.79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą.
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
55 E. Washington, Suite 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260.

Akių ligos

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

Vidaus ligos

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

Širdies ir kraujagyslių ligos

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

Skelbimų skyriaus
tel. 1-773-585-9500

Dviratininkė S. Krupeckaitė – Lietuvos pasididžiavimas

Atkelta iš 8 psl.

Lietuvė pagerino ilgiau nei 17-a metų atsilaukusį rusės Olga Sliusareva planetos rezultatą ir iš viso į mūsų šalį parsivežė net penkis medalius, iš kurių – trys aukso.

„Visi dėjo pastangas, norėjo pagerinti rekordą, kuris atsilaukė net 17 metų, o mes imame ir nušluostome visiems jiems nosį. Tikiuosi, kad ši pergalė dar labiau padidins mano ir viso dviračių sporto gerbėjų gretas Lietuvoje. Nes nors ir esame maži, esame reikalingi. Susigniauzę į vieną kumštį, galime parodyti, ko iš tikrųjų esame verti“, – patriotiškai kalbėjo pasaulio rekordininkė.

Beje, šiemet S. Krupeckaitė buvo išrinkta geriausia 2009 metų Lietuvos sportininke.

Pasaulio ir Europos čempionė bei planetos rekordininkė surinko 78,197 taškus ir beveik 22 tūkst. taškų aplenkė antroje vietoje likusį planetos plaukimo pirmenybių bronzos medalininką Giedrį Titinį (55,350 tšk.). Trečioje vietoje su 49,257 taškais liko disko metikas Virgilijus Alekna.

Šiandien S. Krupeckaitė neslėpė, kad dar nepasiekė savo geriausios

formos, nes tai padaryti ji planuoja per 2012 metų olimpines žaidynes Londone.

„Mes svajojame apie olimpinį medalį, kad ir kokios spalvos jis būtų. O norint tai pasiekti, turime būti daug stipresni tiek fiziškai, tiek psichologiškai, pasiekti savo viršūnę. Viliuosi, kad Londone būsimė dar greitesni nei dabar. Tam turime dvejus metus, per kuriuos smarkiau treniruosimės“, – tikino jos treneris ir vyras D. Leopoldas.

Lietuvaitė iki pasaulio rekordininkių Panevėžyje iškilo dėl mieste pastatyto naujo dviračių treko. Todėl apdovanojant dviratininkes buvo nepamirštas ir šią šiuolaikišką statybą pradėjęs buvęs Panevėžio meras, dabar Seimo narys Vitas Matuzas.

„Panevėžio trekas sudaro galimybes 2012 metais surengti mieste Europos čempionatą, – teigia Lietuvos dviračių sporto federacijos prezidentas Romualdas Bakutis. – Čia galės pergalėmis vėl mus džiuginti ir šauniosios Lietuvos dviratininkės”.

Tikėkimės, kad taip ir bus, juolab kad ir S. Krupeckaitė, nepaisant pasakutinių išpūdingų rezultatų, tikina, kad įgyvendino dar tik trečdalį savo planų.

G. Gaivenytė, S. Krupeckaitė, A. Poviliūnas, V. Sereikaitė po apdovanojimų.
Vytauto Žeimanto nuotr.

Skiautinių festivalis Čikagoje

Donald E. Stephens Convention Center (5555 N. River Rd., Rosemont) š. m. kovo 15–18 dienomis vyko kasmetinis tarptautinis skiautinių (Quilt) festivalis, sukvietęs per 500 skiautinių kūrėjų iš viso pasaulio. Skiautinyks – tai tekstilės dirbinių technika, kai skirtingų spalvų ir raštų audinių gabaliukai susiuvami taip, kad sudarytų ornamentinį, dažniausiai geometrinį raštą.

Linda Elia – viena skiautinių festivalio paskaitininkių.

Niekam ne paslaptis, kad skiautinių menas gimė Amerikoje. Šis menas ypač išplito, kai į Šiaurės Ameriką pradėjo kraustytis emigrantai iš įvairių pasaulio kraštų. Moterys emigrantės norėjo papuošti savo buitį, tad iš atsivežtų senų drabužių, susidėvėjusios patalynės likučių, įvairiausių medžiagų atkarpų sudyksniuodavo gražiausias antklodes, pagalvėles, kitus buitįje taikomus siuvinius. Kiekviena šeimininkė stengėsi sudėti kuo gražesnę raštą.

Šių metų Čikagos skiautinių festivalyje gausiausiai savo kūrybą pristatė amerikiečių meistrai. Nuo jų neatsiliko ir kanadiečiai. Įdomūs buvo ir skiautininkių iš Australijos, Belgijos, Italijos, Izraelio, Prancūzijos ir kitų vietovių darbai. Gaila, kad festivalyje nesimatė Lietuvos skiautininkių darbų. Šiuo metu skiaučių meno atgimimas jaučiasi ir Lietuvoje, nors skiautiniai čia dar nėra tokie popu-

liarūs, kaip Vakarų Europoje ar juolab – Amerikoje. Jei neklystu šią meno šaką Lietuvoje puikiai pristatė rytinėje Amerikos pakrantėje gyvenanti Ina Nenortienė. Ir Lietuvoje dabar rengiami įvairiausi šio meno festivaliai, parodos, suvažiavimai, konferencijos, kuriasi įvairiausi klubai.

Skaitytojus, įsivaizduojančius, kad skiautinius kuria tik moterys, turime nuvilti. Jau aštuntus metus iš eilės rengiamoje tarptautinėje parodoje savo darbus (nors ir negausiai) rodė ir vyriškos giminės atstovai.

Parodoje Čikagoje buvo rodomi ne tik šiomis dienomis siūti dirbiniai. Kabėjo reti, iš kartos į kartą perduodami skiautiniai, tapę muziejinėmis retenybėmis. Parodos rengėjai juos ypač saugojo nuo smalsių lankytojų – neleido ne tik jų liesti, bet ir fotografuoti.

Skiautiniai parodų centro salėse buvo rodomi pagal temas, pvz., „Amerikos tradicijos“, „Architektūra tekstilėje“, „Kanada“ ir t.t. Galėjai čia matyti ir skiautinius – komiksus. Tarp tradicinių skiautinių matėsi ir naujų technologijų paliesti darbai – skiautiniai su ant audinio perkeltais fotovaizdais, ir skiautinių, kuriuos kuriant derinamos įvairiausios technikos – batika, siuvinėjimas karoliukais, naudojami nėriniai.

Norintys galėjo pasimokyti skiautinių kūrybos pradmenų, technikos, spalvų, raštų derinimo. Juos noriai mokė specialistai ir patirtį turintys mėgėjai.

Patikusius rankdarbius buvo galima nusipirkti. Jų buvo įvairiausių – tikrų meno kūrinių, brangių, skirtų prabangiems interjerams, ir nedidelių, kuklių darbelių. Lankytojai galėjo įsigyti ne tik tradicinių šia technika padarytų lovatiesių, pagalvėlių, kilimų ant sienos, įrėmintų paveikslų, bet ir madingų švarkelių ar rankinių, vaikiškų drabužėlių ar žaisliukų.

Kovo 16 d. festivalio lankytojai galėjo paklausti žymios skiautininkės Laurel Blakley paskaitos „Skiautinių istorija“ („History of Quilts“). Ji ne tik papasakojo skiautinių istoriją, bet ir supažindino su įvairiausiais skiautinių savitumais. Jai talkino ne mažiau garsi menininkė Linda Elia.

Keičiasi laikai. Į skiautinių kūrimo pasaulį vis labiau įsiveržia techni-

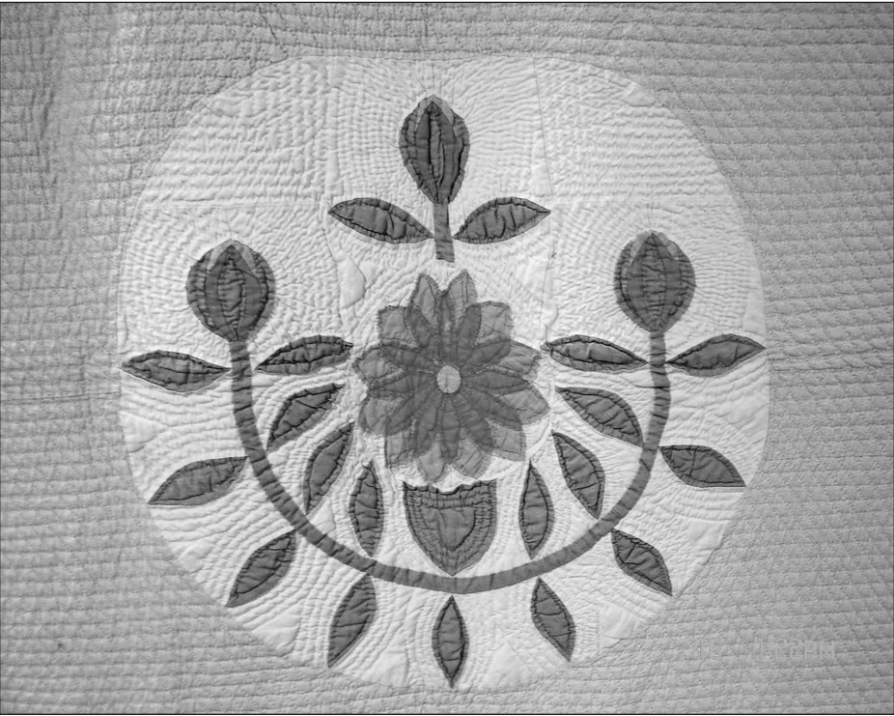
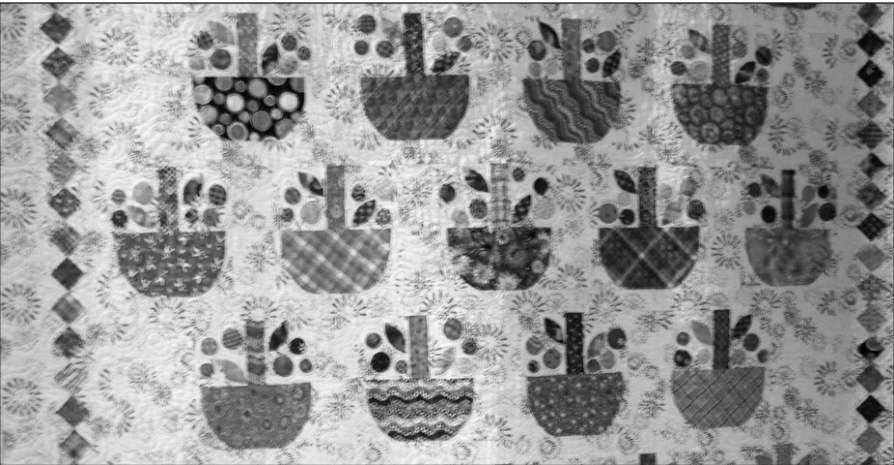
ka – skiautiniai gaminami ne tik rankomis, bet ir pramoniniu būdu. Donald E. Stephens Convention Center lankytojus stebino ir pramoninės gamybos produkcija. Modernios siuvinėjimo mašinos pramoninei skiautinių gamybai ant audeklo raizė puikiausius užprogramuotus raštus. Norintiems čia pat buvo išsiuvinėjami vardai ar inicialai, trumpi posakiai. Festivalyje buvo sudaromos sutartys su norinčiais įsigyti didelius kiekius skiautinių. Įdomu, kad čia daugiausia buriavosi vyrai.

Tarptautinės skiautininkių asociacijos bei įvairiausių gildijų nariai ne tik rodo savo kūrinius parodose. Jie mielai konsultuoja, rengia susiti-

kimus, siūlo nusipirkti ne tik jau padarytus darbus, bet ir sudaro įvairiausių rinkinius, kuriuos nusipirkus galima pasisiūti antklodę ar pagalvėlę. Jie siūlo ir priemones darbui: siūlus, įvairiausias iškarpas, puošybos detales, dažus ir t. t., leidžia specializuotus žurnalus, rengia įvairiausias labdaros akcijas.

Tūkstančiai čikagiečių ir miesto svečių gėrėjosi paroda. 2011 metais šis tarptautinis skiautinių festivalis keliaus į Ohio valstiją. Balandžio 8–10 dienomis tarptautinis festivalis vyks Duke Energy Convention Center, Cincinnati mieste.

Laima Apanavičienė
Paruošta pagal amerikiečių spaudą

Čikagos tarptautinio skiautinių festivalio raštai.

www.google.com nuotraukos

„Gintaro gimtinė“ pakeitė „Gimtinę“

Dr. Kazys Račkauskas, Tėvynės pažinimo draugijos valdybos pirmininkas, 20 metų leido šios tautotytros organizacijos mėnesinį laikraštį „Gimtinė“. Tačiau po 20 metų jėgos išsisėmė, ir jis nusprendė leidinio veiklą nutraukti.

Gera, kad atsirado drąsus ir sumanus žmogus – Lietuvos nepri-

klausomų rašytojų sąjungos valdybos pirmininkas Vladas Buragas (jis buvo ir Tėvynės pažinimo draugijos narys). Gavęs kūrėjų bendrijos moralinį pritarimą toliau leisti šį leidinį ir jį redaguoti, apmąstęs drąsią viziją, jis ėmėsi darbo.

V. Buragas, kuris taip pat yra išleids nemažai poezijos knygų bei al-

manachų, panoro šiek tiek pakeisti laikraščio pavadinimą, prie „Gimtinė“ pridėdamas žodį „gintaro“.

Taip jau beveik metus skaitytojus pasiekia „Gintaro gimtinė“, skelbianti kad yra „Lietuvos kultūros, kūrybos, savasties ir tautotytros mėnesinis laikraštis“.

Versdami šio leidinio puslapius pastebime gana daug vertingos medžiagos kiekvienam lietuviui. Jame nemažai vietos skiriama poezijai, prozai, kultūriniams-visuomeniniams rašiniams. Nevengiama paminėti pavienius asmenis, išleidžiamas naujas knygas, pateikiama daug iliustracijų. Yra ir trumpesnių žinučių.

Mus sudomino per du šio laikraščio numerius spausdintas ilgas rašinys apie išeivijoje mirusią rašytoją, pedagogę Petronėlę Orintaite, minint jos 105-ąją gimtadienį. Kaip žinoma, ši kūrėja gyveno ir mirė JAV.

Taip pat rašoma ir apie JAV gyvenusį mokslinės tautotytros pradi-

ninką Joną Balį, gimusį 1909 m. liepos 2 d.

Š. m. gegužės mėnesio numeryje rašoma apie Budavonės miške komunistų nužudytus dvasiškius – kun. dr. J. Dabrilą, kun. J. Petriką ir kun. V. Balsį. Jeronimas Šalčiūnas jų prisiminimui skiria eilėrašį.

„Gintaro gimtinėje“ minimi šio mėnraščio leidybos rėmėjai. Jų sąrašas neilgas. Tai Genovaitė Bagačiūnienė (Vilnius), Janina Buragienė (Virbalis), Stasys Gvildys (Kaunas), Daiva Jašmontienė (Londonas), Edvardas Šulaitis (Čikaga, JAV).

Rašyti galite adresu: Pašto dėžutė 1494, LT–51001, Kaunas – 31, Lithuania. Leidinys pasirodo kartą per mėnesį, jo apimtis – 12 puslapių.

Kadangi laikraštyje talpinama rimtesnio pobūdžio medžiaga, tai jam išsilaikyti be didesnės mūsų tautiečių paramos, atrodo, nebus lengva. Bet kiekvienu atveju linkime jam sėkmės.

Edvardas Šulaitis

GINTARO GIMTINĖ

Lietuvos kultūros, kūrybos, savasties ir tautotytros mėnesinis laikraštis

LIETUVA
Baltijos širdis

ISSN 2029-2910

2010 m. gegužės 1-31 d. Nr. 5 (11)

Premumeratos kaina 3 Lt

Lietuvos kultūros politikos kaitos gairės

Lietuvos kultūros politikos kaitos tikslas – atnaujinti Lietuvos kultūros politikos modelį, kuris padėtų atskleisti, išsaugoti ir plėtoti visuomenės kultūrinį tapatumą bei kūrybinį potencialą.

Suam tikslui įgyvendinti numatoma kelti kultūros politikos kaitos gaires:

1. Įtvirtinti kultūrą kaip strateginę valstybės raidos kryptį, teikiant prioritetą kultūros politikai.
2. Reformuoti ir demokratinizuoti kultūros valdymą plėtojant kultūros sąveikumą.
3. Įdiegti visumą kultūros sistemoje, kuri ypač izoliuota ir nuo kitų sričių.
4. Būtinė: a) įdiegti Lietuvoje strateginę valstybės raidos kryptį; b) kultūros politiką susieti su kitomis valstybės politikos sritimis ir sukurti veiksmingą institucijų bendradarbiavimo modelį; c) sukurti platus kultūros ministeriją, vykdančią tarpsektorinę politiką kartu su kitomis ministerijomis (Švietimo ir Kultūros, Uosto ir Kultūros, Aplinkos, urbanistikos ir paveldo, Finansų ir Kultūros, Socialinių reikalų ir Kultūros, Tarptautinių santykių).
5. Būtinė: a) atskleisti požiūrį į kultūrą kaip į šališkumą, o į skiriamas valstybės biudžeto lėšas laikyti ilgalaikę investiciją; b) sukurti kultūros ekonomikos indėlį į BVP skaičiavimo metodologiją; c) pasiekti, kad iki 2020 metų kultūra ir kūrybos ekonomika valstybės investicijų adekvaciai šios srities sektoriui BVP dalis.
6. Didinti Lietuvos kūrėjų interaktyvumą su visuomenės kultūra.

kybės efektyvinti į kokybę orientuotą kultūros institucijų veiklą; d) sudaryti palankias sąlygas Lietuvos kūrybinių industrijų plėtrai šalyje ir sėkmingai konkuruoti užsienyje.

5. Kultūrinės žmogaus kompetencijos ir kūrybingumą ugdyti visą gyvenimą

Kultūra ir kūrybingumą suvokiame kaip pėkėklybę, o ne kaip iššūkį. Kultūra ir kūryba yra žmogaus asmenybės ir kultūros ekonomikos valstybės investicijų adekvaciai šios srities sektoriui BVP dalis.

6. Didinti Lietuvos kūrėjų interaktyvumą su visuomenės kultūra.

kybės efektyvinti į kokybę orientuotą kultūros institucijų veiklą; d) sudaryti palankias sąlygas Lietuvos kūrybinių industrijų plėtrai šalyje ir sėkmingai konkuruoti užsienyje.

5. Kultūrinės žmogaus kompetencijos ir kūrybingumą ugdyti visą gyvenimą

Kultūra ir kūrybingumą suvokiame kaip pėkėklybę, o ne kaip iššūkį. Kultūra ir kūryba yra žmogaus asmenybės ir kultūros ekonomikos valstybės investicijų adekvaciai šios srities sektoriui BVP dalis.

6. Didinti Lietuvos kūrėjų interaktyvumą su visuomenės kultūra.

„Gintaro gimtinės“ pirmasis puslapis.

Brangios mūsų narės ir audėjos

A † A
ALDONOS UNDERIENĖS

netekus, kartu liūdime ir giliausią užuojautą reiškiamo dukrai LAIMAI, sūnums RAMŪNUI, ALGIRDUI, VITUI ir jų šeimoms.

Audėjos
Čikagos Lietuvių Tautodailės institutas

A † A
ALDONAI STROPIENEI

išėjus į amžinus gėlynus, nuoširdžiai užjaučiame artimuosius.

Antanas ir Aldona Minelgai
Paulius ir Birutė Gyliai

Olympia, WA

RUSIJA STIPRINA ĮTAKĄ LIETUVOS
INFORMACINĖJE ERDVĖJE

Atkelta iš 3 psl. bandomuoju poligonu”, – kalbėjo jis.

N. Maliukevičiaus teigimu, neseniai atlikti tyrimai rodo, kad visoje Europoje rusų kalbą naudoja apie 6 proc. gyventojų – apie 30 milijonų žmonių. Jis pabrėžė, kad rusakalbės informacinės erdvės atveju rinką būtina vertinti atsižvelgiant ne tik į paklausą, bet ir į tai, kad politika ir verslas Rusijoje dažnai yra „vienas ir tas pats”. „Aišku, žaidžia rinkos dalykai: paklausa ir pasiūla, bei negalima visko banaliai įsivaizduoti. Paklausa yra visų pirma kalbiniai gebėjimai, jie susikūrė dar senesniais laikais, kai žmonės buvo paprasčiausiai mokomi rusų kalbos, ir dabar esame tokioje padėtyje, kad rusų kalba yra pagrindinė užsienio kalba, kurią moka mūsų visuomenė. Bet yra kitas dalykas, kad rusiškos informacijos pasiūla nėra vien tik rinkos atspindys. Kas yra Pirmasis Baltijos kanalas? Tai yra valstybinės televizijos padalinys, tai yra valstybės remiamas procesas”, – dėstė N. Maliukevičius.

siu šiandienos strategų iššūkiu vadinama televizijų perėjimą prie skaitmeninio rodymo. „Latvijoje tai jau įvyko, pas mus vyksta ir pagrindinis klausimas politikams dabar, matyt, yra, kaip veiksmingai ateitį į skaitmeninę erą ir užimti kuo didesnę rinkos dalį. Tai taip pat siečiau su visomis deklaracijomis”, – sakė N. Maliukevičius.

Politologas taip pat teigia, kad nereikėtų bandyti visiškai atsiriboti nuo rusakalbės informacijos – esą užtektų tik suderinti jos kiekius. Jo vertinimu, šiuo metu „truksta pusiausvyros, lėkštė akivaizdžiai svyra Rusijos informacinės įtakos naudai”. „Dalis Lietuvos visuomenės – rusakalbės ir net lenkakalbės – net informaciją apie įvykius Lietuvoje gauna per Pirmąjį Baltijos kanalą ar kitus rusiškus kanalus. Tai yra galimybė daryti įtaką. Nereikia daryti iš to didelės tragedijos, kažkokia rusiškos informacijos dalis turėtų egzistuoti, nes vis tik tai yra mūsų kaimynas, bet turėtų būti atitinkama pusiausvyra”, – teigė jis.

N. Maliukevičius vienu didžiau-

Naujienų agentūra BNS

MARGUMYNAI

Kaunas sieks ilgiausių pasaulyje
ledų rekordo

Prekybos centre „Kauno Akropolis” ketinama pagaminti ilgiausią pasaulyje ledų porciją. Tuo pačiu metu čia vyks pirmosios Lietuvos ledų valgymo rungtynės. „Planuojame, kad ilgiausius pasaulyje ledus sudarys net 17 tūkstančių ‘Soprano’ ledų rutuliukų, kurie po to bus išdalinti centro lankytojams”, – sako „Soprano” ledainės vadovė Daina Rupšienė. Anot jos, ilgiausiems pasaulyje ledams pagaminti bus naudojami keli

šimtai kilogramų braškinių ir vanilinių „Soprano” ledų. Kol bus gaminami ilgiausi pasaulyje ledai, prie „Soprano” ledainės vyks ledų valgymo varžybos. Jo metu dalyviams reikės per 30 sekundžių suvalgyti kuo daugiau ledų, teigiama pranešime. Tikimasi, kad bus pasiektas pasaulio rekordas – 342 gramai, pasiektas JAV 2006 metais.

„Valstiečių laikraštis”

A † A
HELEN STONYS

Mirė 2010 m. liepos 7 d., sulaukusi 72 metų.
Gyveno Hickory Hills, IL.
Gimė Lietuvoje, į JAV atvyko 1949 m.
Nuliūdę liko: sesuo Bronė, brolis Steponas, daug sūnėnų ir dukterėčių, giminių ir draugų.
Velionė pašarvota penktadienį, liepos 9 d. nuo 3 v. p. p. iki 9 v. v. Palos-Gaidas laidojimo namuose, 11028 S. Southwest Hwy. (7700 W.), Palos Hills, IL.
Laidotuvės įvyks šeštadienį, liepos 10 d. 10:30 val. ryto.
A.a. Helen bus palaidota Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.
Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti laidotuvėse.

Nuliūdę artimieji

Laidot. direkt. David Gaidas. Tel. 708-974-4410 arba
www.palosgaidasfh.com

Brangiai mamai, močiutei, sesei

A † A
ALDONAI PEMKUTEI
UNDERIENEI

mirus, giliai užjaučiame vaikus RAMŪNĄ, LAIMĄ, ALGIRDĄ ir VITĄ, jų šeimų narius ir seserį REGINĄ OSTIENĘ su vyru ALGIRDU.

Irena ir Petras Kazlauskai
Danutė Naujokaitienė

Mylimo

A † A
ALGIO

netekus, siunčiu gilią užuojautą brangiai RENYTEI, nepamirštamų Oldenburgo dienų draugei.

Galina Macelytė-Sužiedėlienė

PADĖKA
A † A
JUOZAS J. BAUŽYS

Išėjo į Amžinybę 2010 m. balandžio 16 d. Palaidotas Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse iš Palaimintojo Jurgio Matulaičio misionos.

Esame dėkingi tėvui Antanui Saulaičiui ir prelatui Ignui Urbonui už maldas šermenų metu, atnašautas šv. Mišias ir laidojimo apeigas kapinėse.

Ačiū Jūratei ir Rimantui Grabliauskams už giesmes šv. Mišių metu. Nuoširdi padėka Juozui Polikaičiui ir dr. Kaziui Ambrozaičiui už aprašymus, kurie buvo perskaityti šermenų vakarą apie a. a. Juozo Baužio veiklą ir jo didelį įnašą lietuviškame gyvenime.

Dėkojame karsto nešėjams, laidojimo namų direktoriui Donald Petkui ir jo talkininkams už gražų patarnavimą. Didelė padėka giminėms, draugams ir pažįstamiems, kurie dalyvavo šermenyse, gedulingose Mišiose ir laidotuvėse, atsiuntusiems gėlių, pareiškusiems užuojautą, aukojusiems šv. Mišioms, „Ateities” žurnalui ar šeimos pasirinktai labdaros organizacijai.

Liūdintys žmona Ona ir visi artimieji

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

♦**ALRK Moterų sąjungos 3 kuopa** liepos 10 d., šeštadienį, 2:30 val. p. p. kviečia į susirinkimą, kuris vyks Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos salėje. Prašome visas nares dalyvauti.

♦**Jauna pianistė, respublikinių** bei tarptautinių konkursų laureatė Gabrielės Lelytė liepos 10 d., šeštadienį, 5 val. p. p. kviečia į fortepijono ir muzikos popietę, kurioje išgirsite L. van Beethoveno, F. Chopino, M. K. Čiurlionio ir kitų kompozitorių kūrinius. Koncertas vyks Lietuvių dailės muziejuje, Pasaulio lietuvių centre, 14911 127th St., Lemont.

♦**Nepraleiskite puikios progos** susipažinti su Čikagos architektūra ir istorija lietuviškai! Čikagos architektūros fondo gidas prof. Jurgis Anysas papasakos apie Čikagą lietuviškai liepos 11 d., sekmadienį, 4:30 val. p. p. plaukiant laivu „Chicago First Lady“ Čikagos upe ir Michigan ežeru. Laive veiks baras. Laukiame visų. Vietų skaičius laive ribotas. Bilietus galite užsisakyti telefonais 708-207-8406; 708-785-8080 arba el. pašto adresais: altv@comcast.net ar kariledalia@yahoo.com.

♦**Pasaulio lietuvių centro sodelyje** (14911 127th St. Lemont, IL 60439) liepos 11 d., sekmadienį, 12 val. p.p. prasidės Vidurvasario šventė. 12:30 val. p. p. akordeonisto Martyno Levickio pasirodymas. Rengia JAV LB Lemonto apylinkė ir LR generalinis konsulas Čikagoje.

♦**Kun. dr. Gediminas Jankūnas** liepos 18 d., sekmadienį, atnašaus 10:30 val. r. šv. Mišias Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje. Po Mišių parapijos salėje kavutė ir atsisveikinimas su nuolatiniam gyvenimui į Lietuvą išvykstančiu kun. G. Jankūnu. Visi kviečiami.

♦**Liepos 22–29 dienomis Palaimintojo Jurgio Matulaičio** misijoje lankysis kun. Hermanas Šulcas, SDB, daug metų dirbęs Ruandoje ir Lietuvoje įsteigęs Jaunimo sodybą.

♦**CDL vairuotojų dėmesiai!** „Compass Trucking Company“ visus mėgstančius žaisti futbolą kviečia rugpjūčio 21–22 dienomis į pirmą kartą vyksiantį CDL vairuotojų futbolo turnyrą! Užsiregistruoti į turnyrą ir gauti daugiau informacijos galėsite tel.: 1-866-923-5141 arba tinklalapyje: www.compasstournament.com

IŠ ARTI IR TOLI...

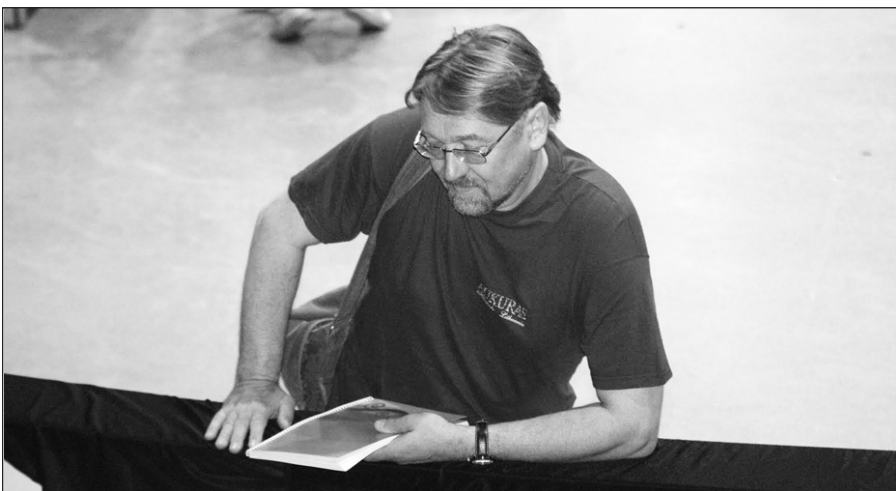
♦**Liepos 17 d., šeštadienį, New York Centriniam parke** (79-os gatvės ir Fifth Ave. sankirtoje) prie paminklo Lietuvos didžiajam kunigaikščiui (1377–1401) ir Lenkijos karaliui (1386–1434) Jogailai nuo 3 val. p. p. iki 8 val. v. vyks renginys, skirtas Žalgirio mūšio 600-osioms metinėms paminėti.

♦**Putnam seselės ir šventės organizacinis komitetas** kviečia liepos 25 d. atvykti į Suartėjimo šventę-gužinę, kuri vyks seselių sodyboje (600 Liberty High-way, Putnam, CT 06260). Programoje: 11 val. r. – šv. Mišios; 12 val. p. p. – pietūs, po jų – įvairiausi užsiėmimai. 3 val. p. p. – Neringos stovyklautojų programa; 4 val. p. p. – didžioji loterija. Tarp laimingų bilietų – Šimkų bendrovės (Hartford, CT) įsteigtas laimėjimas – kelionė į Lietuvą, „Taupos“ (Boston, MA) ir Sofijos Šakalienės įsteigti piniginiai laimėjimai, Juozo ir Elzbieta Liudžių dovana – raguolis. Informacija el. paštu: Daiva@rcn.com arba Diana nork@yahoo.com.

♦**Liepos 31 d. 8 val. v. Lenkų kultūros fondo** salėje (177 Broadway, Clark, NJ 07066) įvyks Andriaus Mamontovo akustinis koncertas. Veiks baras, bus lietuviškų gėrimų ir užkandžių. Nepraleiskit progos dar kartą pamatyti populiariausią šiuo metu Lietuvoje atlikėją! Bilietus užsisakyti ir daugiau informacijos gauti galite tel. 732-713-5108 (Žilvinas) arba el. paštu zilvis_bublis@yahoo.com

♦**Rugpjūčio 14–15 d. jau 96-tąjį** kartą Schuylkill Mall, Frackville, PA rengiamos Lietuvių dienos. Rengėjai – „Angliakasių Lietuvos“ palikuonys ir tų apylinkių Lietuvos vyčių organizacija. Abi dienas renginys prasidės 12:30 val. p. p., rugpjūčio 14 d. baigsis 5 val. p. p., o rugpjūčio 15 d. – 4:30 val. p. p.

♦**JAV Lietuvių Bendruomenės** XIX tarybos antra sesija vyks rugsėjo 24–26 dienomis Orlando, FL, „Renaissance Orlando Hotel – Airport“ (5445 Forbes Place, Orlando, FL 32812). Registruotis reikia iki šių metų rugpjūčio 25 d. telefonu 1-800-545-1985. Kambario kaina – 89 dol. parai. Užsisakant vietas reikia paminėti, kad dalyvausite Lithuanian American Community sesijoje.

IX Dainų šventės Toronto, Canada, vienas dirigentų – Klaipėdos „Aukuro“ vadovas Alfonsas Vildžiūnas ruošiasi diriguoti jungtiniam šventės chorui.

Dainos Čyvienės nuotr.

Klaipėdoje atidengta atminimo lenta Jonui Vanagaičiui.

Eimanto Chachlovo nuotr.

Atidengta atminimo lenta Jonui Vanagaičiui

Liepos 6 d. ant uostamiesčio J. Karoso gatvės 13 namo sienos atidengta atminimo lenta, skirta Mažosios Lietuvos visuomenės veikėjui, laikraštinkui, lietuvybės puoselėtojui Jonui Vanagaičiui.

J. Vanagaitis (1869–1964) gimė Pabudupių kaime. Pasižymėjo kaip aktyvus politinis ir visuomeninis veikėjas. Nuo 1903 m. aktyviai dalyvavo Birutės lietuvių draugijos veikloje, kurį laiką užėmė jos vadovo pareigas. Buvo vienas iš Didžiojo Vilniaus Seimo dalyvių, Tilžės akto signataras.

Praėjusių metų rudenį, minint 140-ąsias J. Vanagaičio gimimo metines, jo bei jo žmonos Marijos Brožaitės-Vanagaitienės palaikai buvo perlaidoti Bitėnų kapinėse, kur ramybėje ilsisi tokie visuomenės veikėjai kaip Martynas Jankus, Vydūnas. Jau tuomet Klaipėdoje buvo pasigendama simbolio šiam žmogui atminti.

Pagaliau pagrindinėje J. Vanagaičio veiklos vietoje – Klaipėdoje – ant jo paties statyto namo (čia dabar įsikūrusi Vaikų ligoninės konsultacinė poliklinika) atidengta paminklinė lenta, įamžinsianti nuveiktus darbus.

Atidengimo iškilmes pradėjo Klaipėdos kariliono skambesys. Kalbas sakė Mažosios Lietuvos reikalų tarybos pirmininkas Vytautas Šilas,

Klaipėdos universiteto Baltijos regiono istorijos ir archeologijos instituto direktorė Silva Pocytė ir keletas kitų garbių svečių.

Kalbose buvo minimas didžiulis J. Vanagaičio indėlis į Mažosios Lietuvos istoriją, jo didžiausias gyvenimo siekis suvienyti Lietuvą.

Klaipėdos miesto meras Rimantas Taraškevičius džiaugėsi, jog ši įvykį paminėti atvyko svečiai ne tik iš Pagėgių ir Vilniaus, bet ir iš Jungtinių Amerikos Valstijų.

„Mums, klaipėdiečiams, Jonas Vanagaitis, visų pirma, yra žmogus, daug prisidėjęs prie to, kad Klaipėda yra tokia, kokia yra – Lietuvos vartai į jūrą; atvira visiems, tolerantiška, europietiška“, – sakė meras.

Savo padėką visų giminaičių vardu susirinkusiems tarė ir J. Vanagaičio proanūkis, Amerikos lietuvis Saulius Šležas.

Atminimo lentos sukūrimo organizatorius bei vienas iš kūrėjų Adomas Skiežgelas vylėsi, jog Klaipėdos miesto meras pasirūpins visų Klaipėdos krašto veikėjų įamžinimu.

J. Vanagaičio vaikaičiams Romui Šležui ir Marijai Kavaliauskaitei buvo įteikti garbės raštai už lietuvybės puoselėjimą išeivijoje.

ELTA

St. Peterburgo (FL) skyriaus Lietuvos Dukterų draugijos valdyba suruošė išpardavimą („garage sale“). Stovi iš kairės: išdininkė Liuda Petkuvienė, socialinių reikalų vedėja Dana Rogers, sekretorė Alvieta Kerbelienė, vicepirmininkė Rūta Bandziukienė, narė Anelė Mačiulienė ir pirmininkė Aldona Stasiukevičienė.

St. Peterburgo (FL) skyriaus LDD archyvo nuotr.

Susiklosčius aplinkybėms šv. Mišios lietuvių kalba Švč. Mergelės Marijos Nekaltojo Prasidėjimo parapijos bažnyčioje (Brighton Park) bus atnašaujamos ketvirtadieniais 8 val. r. ir sekmadieniais 10:30 val. r.